

MAISEMAINVENTOINTI

PELLERVON KOULU

TAMPEREEN INFRA, SUUNNITTELUPALVELUT

SISÄLLYSLUETTELO

1. LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET 4
2. ELOTON LUONNONYMPÄRISTÖ 5
3. KULTTUURIHISTORIA 11
4. VÄESTÖRAKENNE 15
5. KAUPUNKIKUVA 16
7. YMPÄRISTÖHÄIRIÖT 27
8. JOHTOPÄÄTÖKSET/ SUUNNITTELUSUOSITUKSET 29
9. LIITTEET 35

1. LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

Tässä työssä on tarkoitus löytää asemakaavoitukselle ja jatkosuunnittelulle keinoja hyvän ja korkeatasoisen ympäristön kehittämiseksi suunnittelualueelle. Työssä tarkastellaan sekä täydennysrakentamisen vaikutusta kaupunkimaisemaan ja viherrakenteeseen että täydennysrakentamisen merkitystä sosiaalisessa, ekologisessa, esteettisessä ja kulttuurihistoriallisessa mielessä.

Selvitysalue sijaitsee 3 kilometriä itään Tampereen keskustasta. Alue on osa Kalevan kaupunginosan nk. Taka-Kalevaa. Selvitysalue muodostuu Lemminkäisenkadun, Hervannan valtavyhlän, Jäähallinraitin ja Sammonkadun

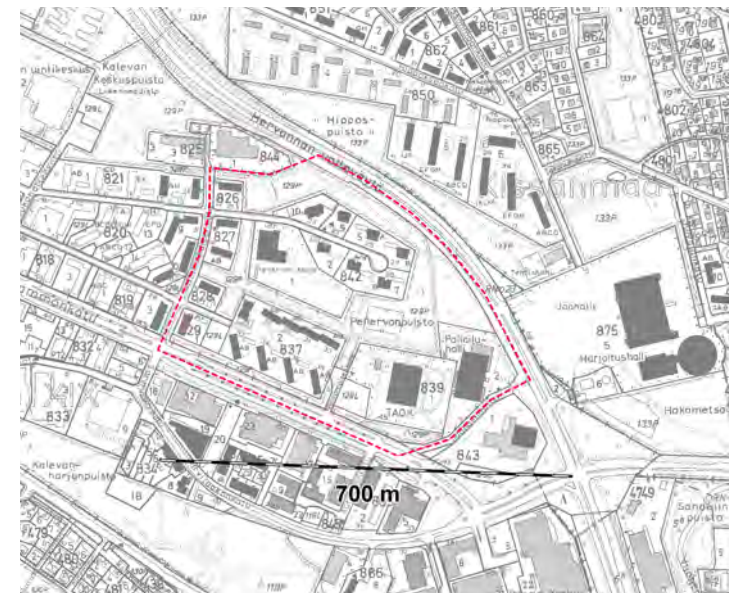
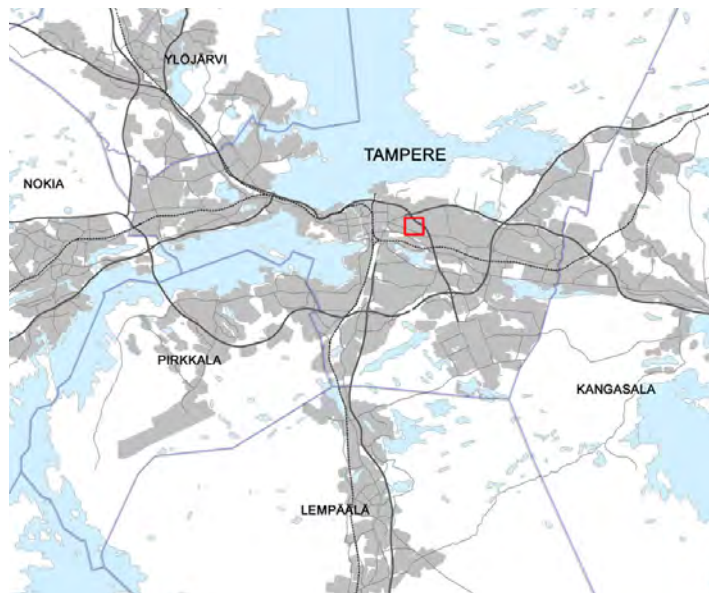
muodostamasta alueesta, jonka sisäpuolelle jää asemakaavamuutoksen alainen Pelleron alakoulun tontti (koulun toiminta päättyi vuonna 2008). Selvitysalueen pinta-ala on noin 20 ha. (Kuva 1.)

Selvitystyö on tehty asemakaavamuutoksen hakijan toimeksiannosta vuosien 2009-2010 aikana. Työstä on vastannut Tampereen kaupungin Suunnittelupalvelut. Työtä on ohjannut ympäristöarkkitehti Kaarina Kivimäki ja arkkitehti Hanna Montonen. Elottoman luonnon ja maisemarakenteen selvityksistä on vastannut ympäristösuunnittelija FM Saija Torniainen. Sosiaalisen ympäristön selvityksistä on vastannut suunnittelusihteeri Henna Blåfield

ja rakennettua ympäristöä analysoinut arkkitehti Anna-Leena Toivonen. Tilastoanalyysit on laatinut erikoissuunnittelija Erkki Kuusela. Valokuvat on ottanut Saija Torniainen.

Selvityksen laadinnassa on käytetty apuna Tampereen kaupungin paikkatietoaineistoja ja rekistereitä sekä Selvitys- ja arviointiryhmän laatimia, kantakaupunkia koskevia luonto- ja maisema-analyyssejä. Kirjallisina lähteinä ovat toimineet: Kantakaupungin ympäristö- ja maisemaselvitys (Tampereen kaupunki 2008), Juhani Hildénin Kaleva-kirja (2003) sekä Tampereen kantakaupungin rakennuskulttuuri 1998 –julkaisu.

Kuva 1. Selvitysalueen sijainti Tampereen kantakaupungin kaupunkirakenteessa.

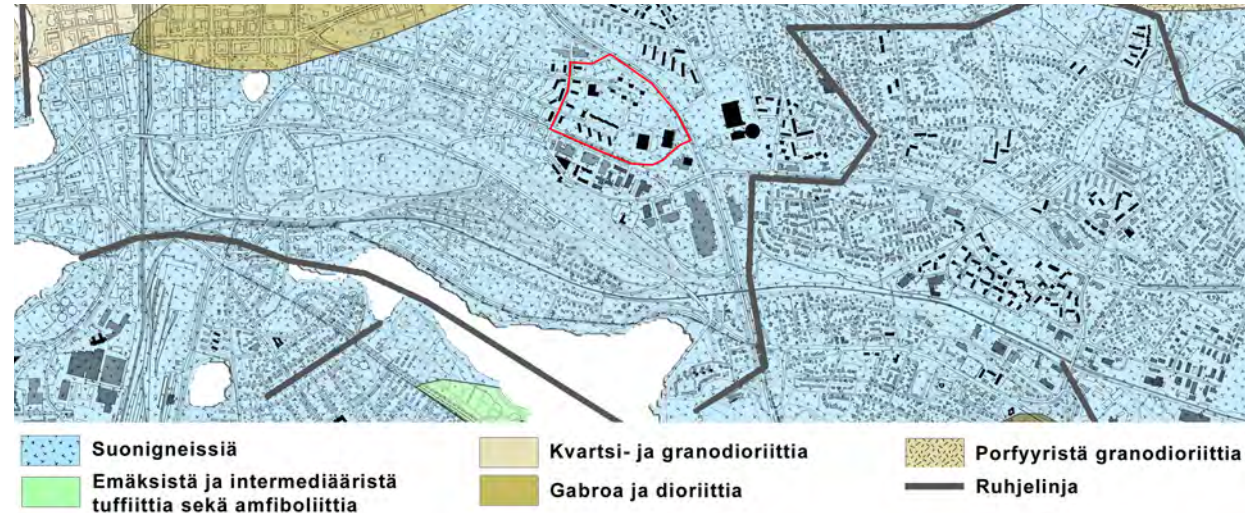
2. ELOTON LUONNONYMPÄRISTÖ

MAA- JA KALLIOPERÄ

Tampereen kaupungin alueen kallioperä voidaan jakaa kolmeen vyöhykkeeseen: pohjoisen liuskealue, eteläinen liuskealue ja syväkivilajien alue. Selvitysalue kuuluu eteläiseen liuskealueeseen. Alueen hallitseva kivilaji on suonigneissi. Suonigneissi on hapan, heikosti rapautuva ja niukkaravinteinen kivilaji.

Selvitysalueen maalajit ovat savi ja savi-hiesu. Savi on ominaisuuksiltaan lähes vettä läpäisemätöntä ainesta. Tiiviimmissä savissa vedenjohtavuus voi olla vain n. 0,3 mm vuorokaudessa. Veden virtaus tiiviissä savessa tapahtuukin yleensä pintavaluntana. Saven vedenläpäisevyyttä voi tosin lisätä kuivuudesta aiheutuneet halkeamat. Maalajina savi on routiva ja sen kantavuus on heikko. Kuivana ja kiinteänä savi toimii kohtalaisen hyvänä rakennuspohjana. Jos kuivakuori saven päällä on paksu ja päälle tuleva rakenne kevyt (esim. omakotitalo), voidaan kevyet rakenteet perustaa suoraan koheesiomaakerroksen varaan. Raskaampi rakenne vaatii pilarit, paalutuksen tai massanvaihdon.

Hiesu on saven tavoin lähes vettä läpäisemätöntä ja routivaa. Hiesu häiriintyy herkästi rakennustöiden aikana pintakerrokseltaan, mutta pysyy luonnontilaisena syvemmällä. Hiesumaille sopii laattaperustus, joka on tosin harvinainen kerrostalojen osalta.

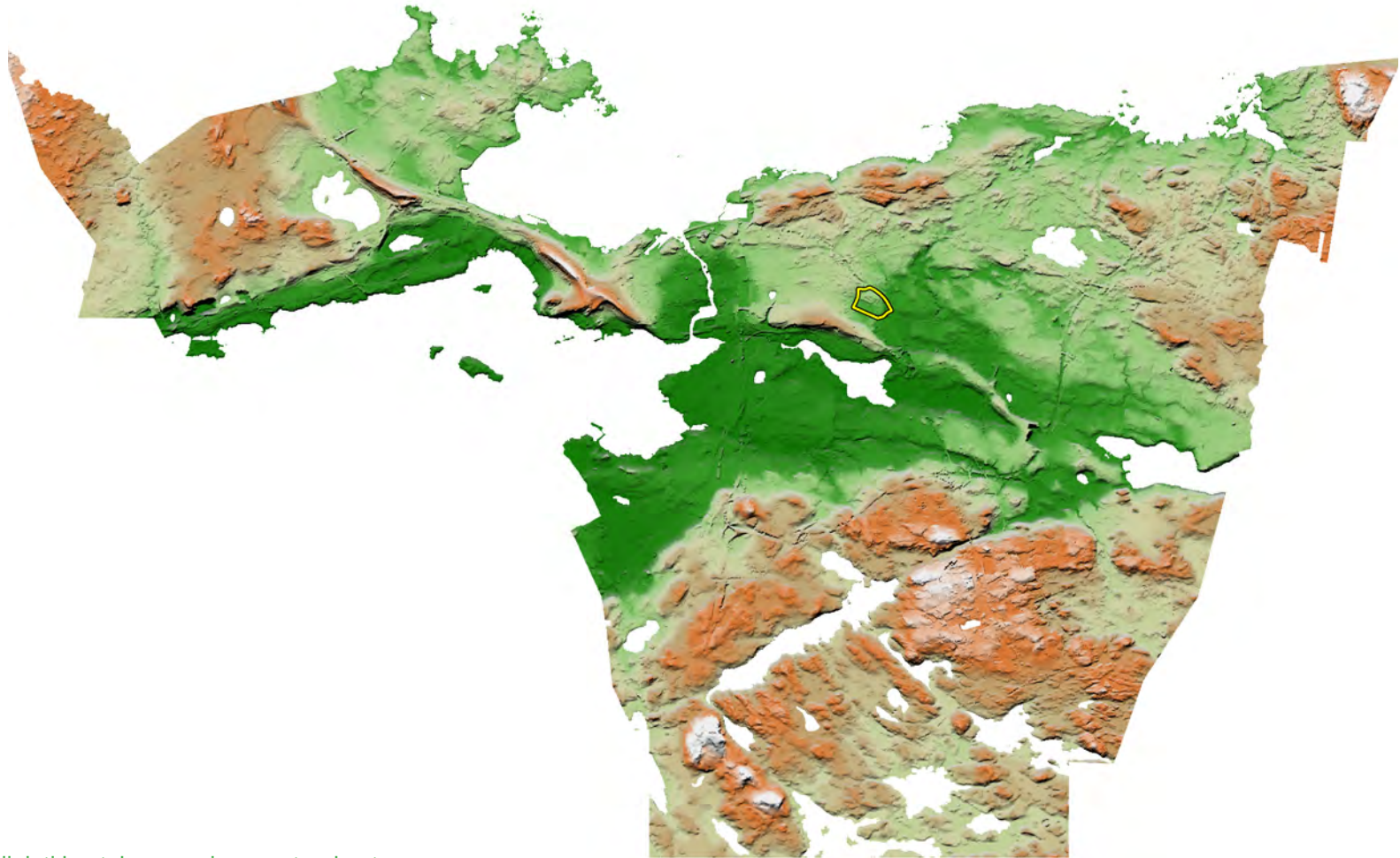

Kuva 2. Selvitysalueen kallioperä on suonigneissiä (selvitysalueen rajausta punaisella).

Kuva 3. Selvitysalueen maalajit ovat savi ja savihiesu (selvitysalueen rajausta punaisella).

Hienorakeisten maalajikerrostumien paksuudet voidaan selvittää kairauksin tarkemmissa maaperätutkimuksissa.

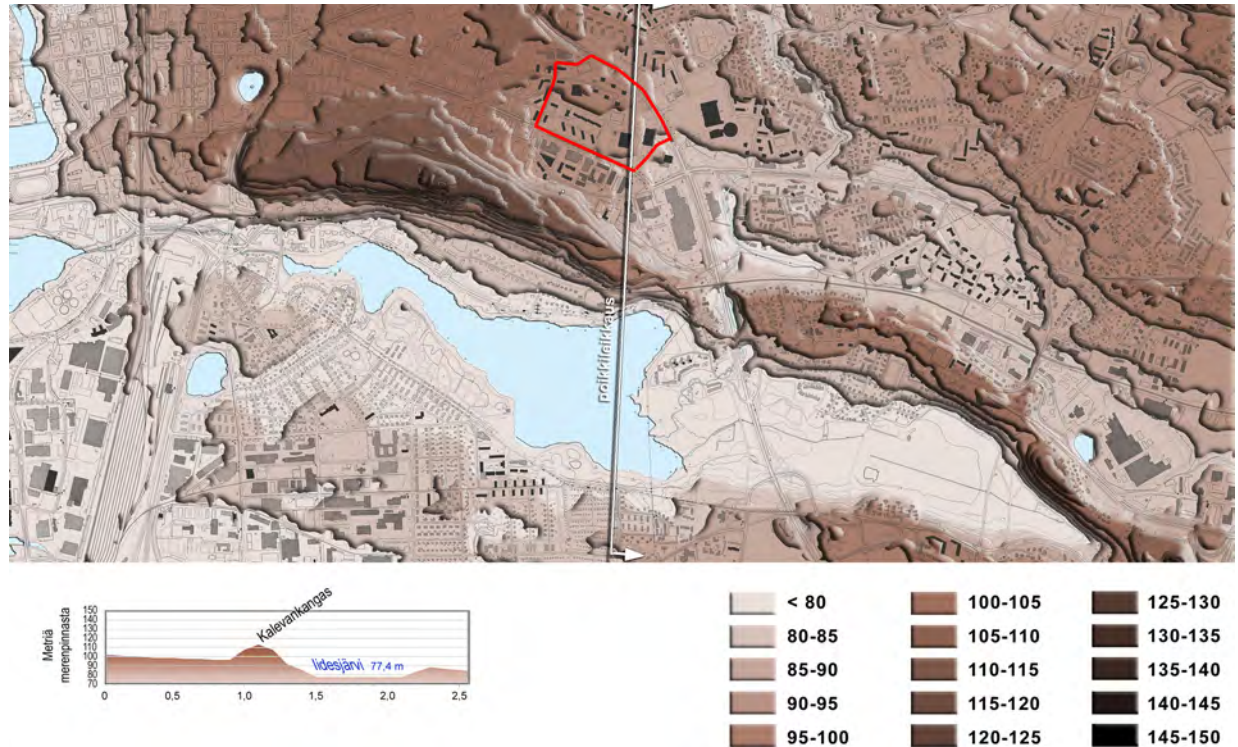
Kuva 4. Selvitysalueen sijainti kantakaupungin maastorakenteessa (selvitysalueen rajausta keltaisella).

TOPOGRAFIA

Selvitysalue sijoittuu kaupungin läpi kulkevan harjujakson ja Kauppi-Niihaman moreeniselänteen väliselle vyöhykkeelle. Kalevankankaan harjumuodostuma kohoaa 20-40 m korkealle ja on sekä geologisesti että maisemallisesti arvokas harjujakso. Harjun itäosa on merkittävää pohjavesialuetta.

Selvitysalueen korkein kohta (+107,31 m) sijaitsee Pellervon koulun itäpuolisella mäellä. Alueen maasto laskee luoteesta kohti kaakkoa. Nousua kohti Kalevankankaan harjumuodostuman korkeinta kohtaa kertyy n. 30 metriä. Pellervon koulun eteläpuolella rinne laskee loivasti (alle 10 %) kohti etelää.

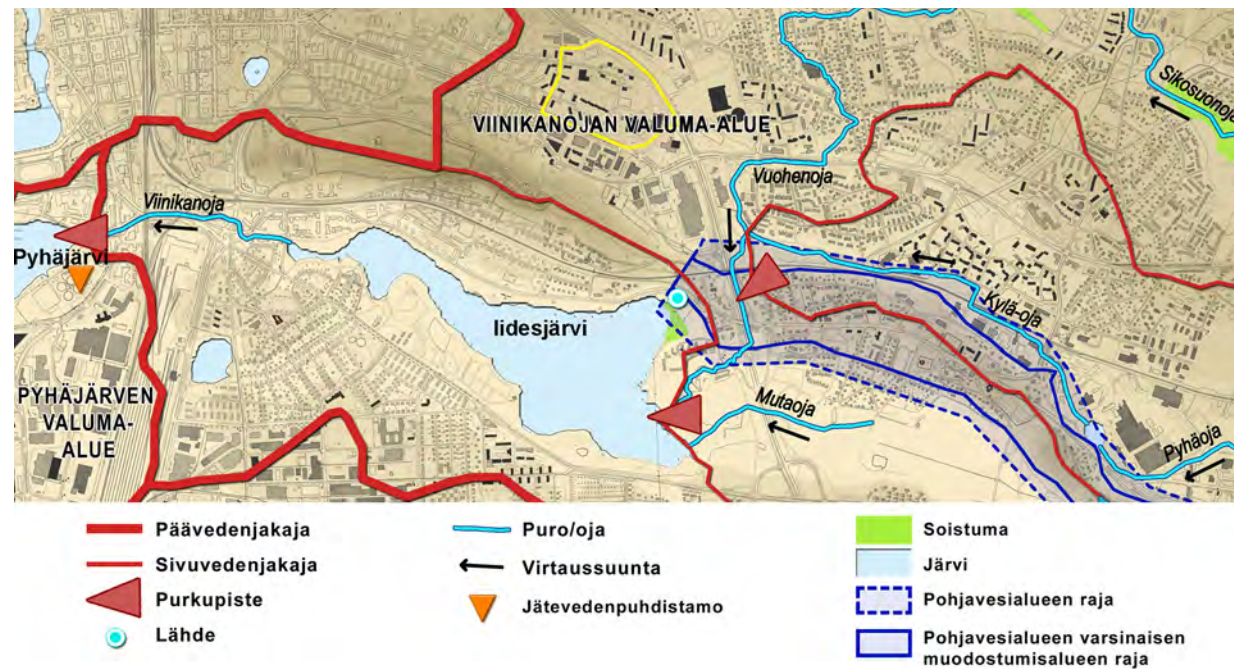
Rinteiden kaltevuus yhdessä rinteiden exposition kanssa vaikuttaa tulevan auringonsäteilyn määrään ja sitä kautta edelleen maaperään ja paikallisilmaston lämpötiloihin. Kaltevuuden suunta vaikuttaa mm. kasvien saaman valon määrään. Rakentamisen seurauksena rinnealueiden vesisuhteet muuttuvat: mm. pintavalunta lisääntyy pidättävien pintojen vähentyessä, jolloin eroosioherkyys kasvaa.

Kuva 5. Selvitysalueen topografia (selvitysalueen rajaus punaisella).

VESISUHTEET

Selvitysalue kuuluu Viinikanojan valuma-alueeseen. Selvitysalueen vedet valuvat kohti Vuohenohjaa ja siitä edelleen lidesjärven kautta Pyhäjärveen. Viinikanojan valuma-alue kerää vedet n. 37 km²:n suuruiselta alueelta. Viinikanojan valuma-alue voidaan jakaa edelleen viiteen osavaluma-alueeseen: Kaukajärvi, Pyhäoja, Alasjärvi, Vuohenoja ja lidesjärvi. Selvitysalue kuuluu Vuohenojan pienvalluma-alueeseen. Selvitysalueella ei sijaitse pienvesiä eikä lähteitä.

Kuva 6. Selvitysalue sijaitsee Viinikanojan valuma-alueella (selvitysalueen rajaus keltaisella).

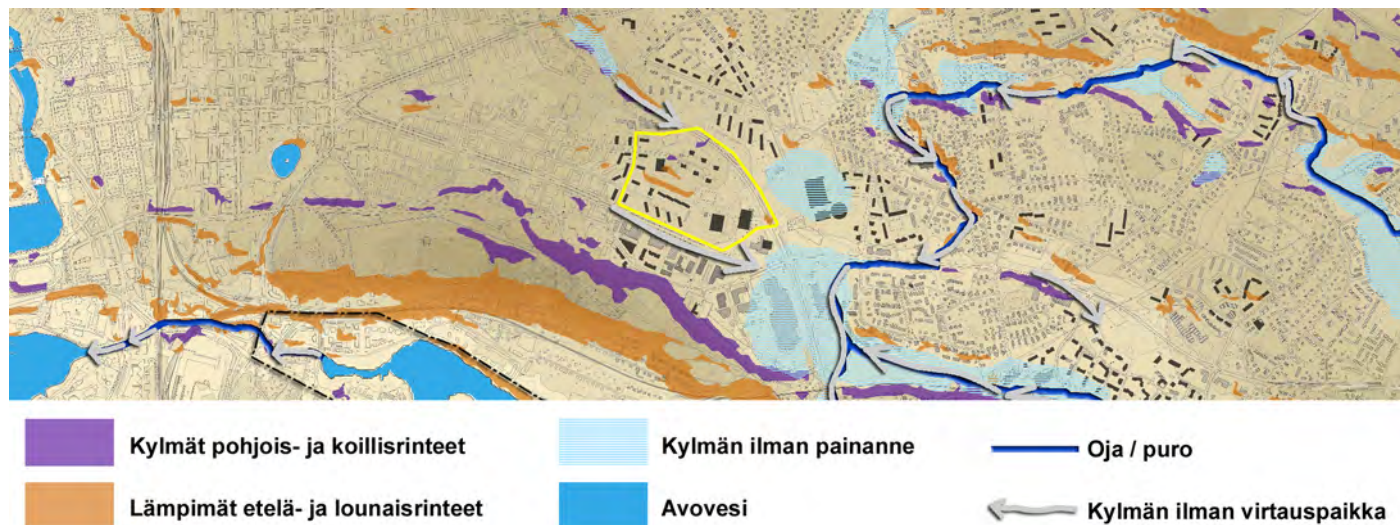
ILMASTO

Ilmasto voidaan jakaa pien-, paikallis- ja suurilmastoihin. Maankäytön suunnittelussa merkittävä on tieto paikallisilmastollisista tekijöistä. Paikallisilmastoon vaikuttavat ennen kaikkea maanpinnan ja vesistöjen jakautuminen alueella, pinnanmuodot, kallio- ja maaperä, oleva kasvillisuus ja rakennetun ympäristön vaikutus.

Kantakaupungin alueella vallitsevia tuulensuuntia ovat etelä, lounas ja länsi. Selvitysalueella katujen ja rakennusten suuntautuneisuus estävät voimakkaiden tuulitunneleiden ja pyörteisten ilmavirtausten syntymistä alueelle. Alueella on myös kohtalaisesti puustutuksia ja muuta kasvillisuutta, jotka muodostavat suojaa pihapiireille. Tampereen ammattiopiston (ent. Tampereen kauppaoppilaitos) länsipuolella sijaitseva laaja asfaltoitu pysäköintialue voimistaa erityisesti eteläisten tuulten vaikutusta. Sammonkadun varteen istutetut puut helpottavat tilannetta jonkin verran.

ILMASTOMUUTOS

Kasvihuonekaasujen lisääntyminen on tutkimusten mukaan nostamassa maapallon keskilämpötilaa. Tämä tulee näkymään mm. sademäärien ja merenpinnan nousuna, tuulisuuden ja myrskyjen lisääntymisenä sekä pohjaveden pinnan ja vesistöjen virtaaman muutoksina. Selvitysalueella keskeistä ilmastomuutokseen varautumisessa on erityisesti pohjaveden pinnan tasojen muutoksiin varautuminen. Savimailla riskinä on maanpinnan painuminen pohjaveden pinnan alentuessa. Maan painuminen tulisi huomioida erityisesti putkistoiden rakentamisessa ja kunnostamisessa sekä rakennusten perustamisessa.

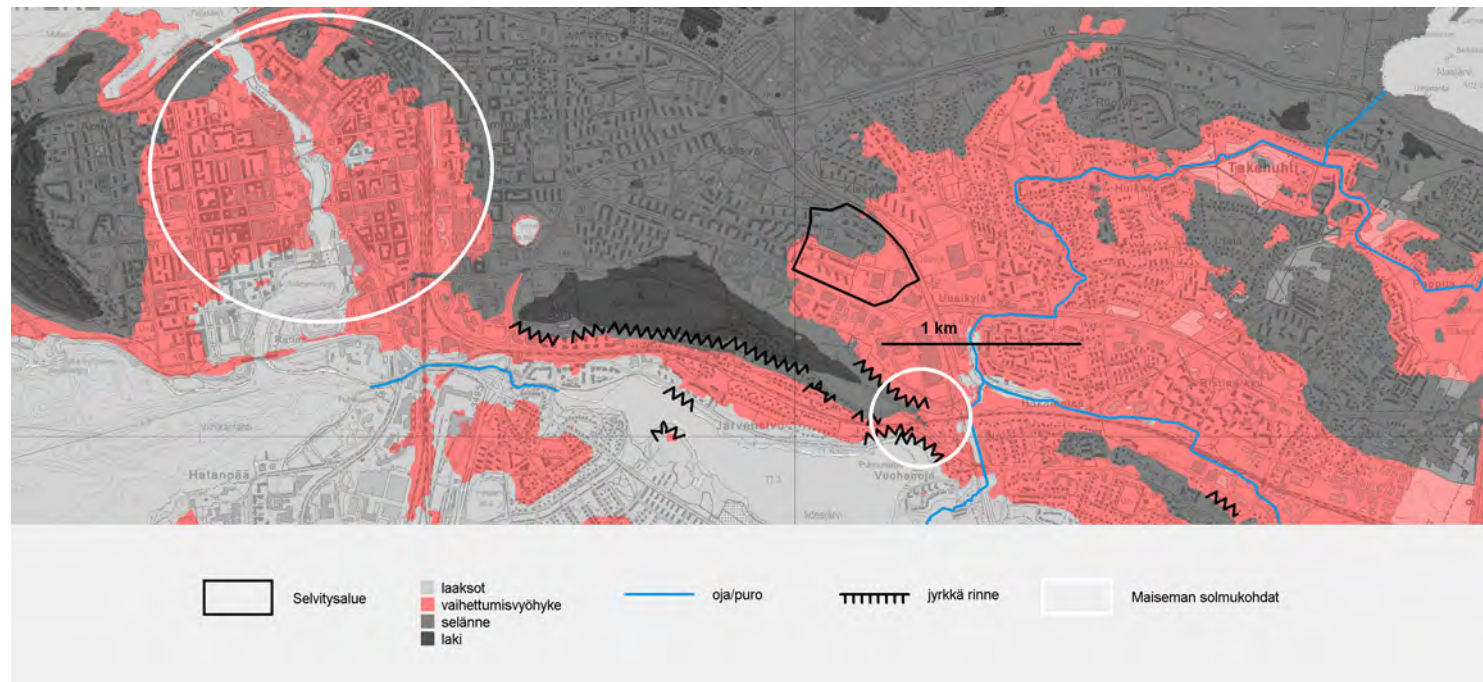

Kuva 7. Ilmastotekijät selvitysalueen ympäristössä (selvitysalueen rajausta keltaisella).

MAISEMARAKENNE

Maisemarakenne on maastorakenteen ja siinä toimivien luonnon- ja kulttuuriprosessien muodostama dynaaminen kokonaisuus. Kantakaupungin maisemarakennetta luonnehtivat Salpausselältä alkunsa saava kaakko-luode-suuntainen harjujakso, Kangasalan Pitkäjärvestä alkunsa saava lidesjärvi-Kaukajärvi-murroslaakso sekä etelä- ja pohjoisosien maastorakenteeltaan vaihtelevat moreenise-
länteet.

Selvitysalue sijaitsee kaakko-luodesuuntaisen harjujakson, Kalevankankaan, ja Kauppi-Niihaman moreeniselänteiden välisellä loivalla rinnevyöhykkeellä. Tämä vyöhyke toimii suurmaisemassa vaihtumisvyöhykkeenä, joka on perinteisesti toiminut rakentamisen alueena. Vaihtumisvyöhyke, nk. inhimillinen vyöhyke, kestää yleensä parhaiten rakentamisen aiheuttamia muutoksia.

Kuva 8. Selvitysalueen maisemarakenne.

3. KULTTUURIHISTORIA

Metsäisen Kalevan alueen raivaus alkoi 1890-luvulla. Syntyneitä viljelysmaita kutsuttiin Tammelan vainioiksi; niiden keskeltä erottuivat tiilitehtaat, Hippoksen ravirata (1910-76) sekä Liisankallio, jota kutsuttiin myös Liisan- ja Hällinmäeksi. Selvitysalueella Pellervonkadun ja Lemminkäisenkadun kulman koillispuolella sijaitsi Tampereen tiilitehdas. Tiilitehtaan toiminta käynnistyi vuonna 1891 ja päättyi vuonna 1965. Alueella sijaitsi tehdasrakennusten lisäksi puutarhan ympäröimä päärakennus, väentupa ja sauna sekä ulkorakennuksia kuten hevostalli. Rakennukset purettiin 1960-luvulla ja nyt paikalla on lasten leikkipaikka ja pelikenttä. Selvitysalueen eteläosassa, Sammonkadun ja Väinämöisenkujan kulmassa sijaitsi Kalevan ruukki, jonka korvasivat elementtitehtaat uusien rakennusmenetelmien tultua käyttöön. Kun elementtien valmistus päättyi, alueelle nousi 1990-luvulla päivittäistavarakaupan liike (nykyisin S-market) ja Kalevanpaasi (nykyisin Puolustusvoimien materiaalikeskuksen esikunta). Elementtitehtaan tontilla sijaisi myös Kalevan talo, joka purettiin tontilta vuonna 1965. Tiilitehdasta ja ruukkia lukuunottamatta muu selvitysalue oli viljelyskäytössä.

Kuva 9. Ilmakuva vuodelta 1946.

KAAVOITUS

Kalevan kaavoitukselle antoi alkusysäyksen vuonna 1922 julkistettu asemakaavakilpailu, jonka pohjalta maankäytön suunnittelua lähdettiin kehittämään. Kaupunginosa kaavoitettiin useassa vaiheessa alkaen Kaupinkadun länsiosasta ja jatkuen Teiskontielle ja viimeisenä Sammonkadulle.

Selvitysalue sijoittuu Kalevan viimeisimpänä rakennettuun osaan, jolle tehtiin asemakaavamuutoksia vielä 1960-luvun alkuvuosina. Alueelle vuonna 1960 laadittu asemakaava nro 1494 säilytti hahmonsä rakentamisen lähtökohtana myöhemmistä muutoksista huolimatta. Asemakaava ilmentää Kalevalle tyypillisen funktionalismin avoimen rakennustavan ihanteita. Selvitysalueen koskeva osa kaavasta poikkeaa kuitenkin hieman läntisemmistä alueista. Lemminkäisenkadun varsi noudattaa Kalevaan aikaisemmin kaavoitettujen alueiden rauhallista rytmiä. Sen sijaan Väinämöisenkadun ja Pellervonkadun itäpäihin on sijoitettu puistoalueiden ympäröimät veistokselliset asemakaavasommitelmat. Pellervonkadun päähän, ympäristöään korkeammalle on sijoitettu 9-kerroksisia pistetaloja ja yleisten rakennusten tontti. Väinämöisenkadun päähän, pistetalojen alapuolelle on kaavoitettu suuri kortteli, jonka pohjoispuolelle sijoittuu neljän toisiinsa kytketyn 6-kerroksisen lamellin ylipitkä kokonaisuus.

Kuva 10. Ote Aaro Alapeuson asemakaavasta nro 1494 vuodelta 1960.

RAKENNUSKANTA

Kaleva rakentui pääosin vuosikymmenten 1940-60 aikana ja alueelta on edelleen erotettavissa rakennustekniikoiden ja -materiaalien eri kehitysvaiheita edustavia alueenosia. Selvitysalueen rakennuskannassa on nähtävissä 1950- ja 1960-lukujen vaihteen jälkeen tapahtunut rakentamisen murros, siirtyminen käsitöpainotteisesta rakentamisesta elementtirakentamiseen.

Selvitysalueella sijaitsee 21 asuinkerrostaloa, joista 19 on rakennettu vuosina 1960-1965. Uudempaa rakennuskantaa edustavat vuonna 1999 korttelin 837 luoteiskulmaan ja vuonna 2007 korttelin 842 luoteiskulmaan rakennetut asuinkerrostalot. Asuinrakennusten lisäksi alueella on useita talous- autotalli- ja myymälärakennuksia sekä kaksi oppilaitosrakennusta ja urheiluhalli.

Arkkitehti Olavi Suvitien suunnitelma Pellervon koulu valmistui vuonna 1965. Selvitysalueella sijaitseva entinen Tampereen kauppaoppilaitos valmistui samana vuonna. Kauppaoppilaitos, joka saneerattiin vuonna 2009, on määritelty Tampereen kantakaupungin rakennuskulttuuri-inventoinnissa (1998) rakennustaiteen ja kaupunkikuvan kannalta merkittäväksi rakennukseksi. Vuonna 2001 Tampereen kauppaoppilaitoksen koillispuolelle valmistui Tampere Areena.

Osoitteessa Lemminkäisenkatu 2 sijaitsee Suomen ensimmäinen ruutuelementeistä rakennettu asuinkerrostalo. Asuinkerrostalo on inventoitu Tampereen mittakaavassa teknistä kehitykseltään merkittäväksi rakennukseksi, jonka alkuperäisyysaste on suuri (Tampereen kantakaupungin rakennuskulttuuri 1998).

PUISTOT

Selvitysalue rajautuu nauhamaisen puistonkokonaisuuden ympärille. Pohjoisessa alue rajautuu Kalevan keskuspuistoon ja idässä ja etelässä aluetta ympäröi Pellervonpuisto. Niin sanotusta Taka-Kalevasta puisto jatkuu kohti kaupungin keskustaa Kiovanpuistona ja edelleen Liisanpuistona (kuva 12). Liisanpuiston eteläosa valmistui 1967 ja pohjoisosa 1985. Kiovanpuisto valmistui 1964 ja Kalevan keskuspuisto 1975.

Kuva 11.

Vasemmalla: Pellervon tornit Pellervonkadun varrella edustavat 1960-luvun rakentamista.

Keskellä: Entinen kauppaoppilaitos, nykyinen Tampereen ammattiopisto.

Oikealla: Kalevan Sammon länsipääty on valmistunut vuonna 1960.

5. VÄESTÖRAKENNE

Selvitysalueella sijaitsevilla asuinkerrostoaloissa on yhteensä 868 asuntoa, joista kaksi kolmasosaa on 1-2 h+k/kk asuntoja ja kolmannes 3-4 h+k/kk asuntoja. Vuonna 1984 alueen asumisväljyys eli huoneistoala asukasta kohti oli 26,9 m². Vuonna 2008 huoneistoalaa oli 36,2 m² asukasta kohti. (Tarkempi tilastollinen selvitys rakennuskannasta liitteessä 2).

Selvitysalueella asui viimeisen virallisen väestötilaston (31.12.2008) mukaan 1329 asukasta. Vanhimmat käytettävissä olevat korttelikohtaiset väestötiedot ovat vuodelta 1984, jolloin alueella asui 1595 asukasta. Vuodesta 1984 alkaen alueen asukasmäärä on jatkuvasti vähentynyt lukuun ottamatta lisärakentamisen aiheuttamia hetkellisiä asukasmäärän kasvuja.

Selvitysalueen ikärakenne poikkeaa jonkin verran koko Tampereen ikärakenteesta. Alueella asuu kaupungin keskiarvoa vähemmän lapsia, nuoria ja työikäisiä. Yli 64-vuotiaiden osuus on vastaavasti kaupungin keskiarvoa suurempi. Erityisesti 75-84-vuotiaiden ja yli 84-vuotiaiden ikäluokissa ero kaupungin keskiarvoon on huomattava. Väestön ikäjakauma on pysynyt suurin piirtein saman tyyppisenä 1990-luvun alusta alkaen. Ennen tätä työikäisten osuus alueen asukkaista oli kaupungin keskiarvoa suurempi.

Kuva 13. Viistokuva vuodelta 2006 (Lentokuva Vallas Oy).

6. KAUPUNKIKUVA

YLEISTÄ

Kaupunkikuvalla tarkoitetaan rakennetun ympäristön ja kaupunki- tai taajamatilan visuaalisesti hahmotettavaa ilmiä (www.rakennusperintö.fi). Kaupunkikuvaan sisältyvät kaikki ne asiat, jotka ihminen voi kaupungissa kulkiessaan visuaalisesti havainnoida. Tärkeän osan kaupunkikuvaa muodostaa katutila, josta käsin alueella kulkija muodostaa mielikuvaa ympäristöstä.

RAKENNETTU YMPÄRISTÖ

Selvitysalueen rakennukset on ryhmitelty väljästi maan muotoja seuraillen. Rakennetun ympäristön muodostavat kaksi 3-4-kerroksista koulurakennusta, 6-8 kerroksiset lamellit, 8-9-kerroksiset, alueen korkeimmalle kohdalle sijoittuvat pistetalot sekä näihin liittyvät yksikerroksiset liike- ja autotallirakennukset ja pihat. Korttelit on sommiteltu selvitysalueelle siten, että rakennusryhmien väliin on sijoittuu laa-

joja yleisiä alueita. Piha-alueiden ja puistojen rajat ovat viitteellisiä ja yksityisen ja yleisen alueen raja heikentynyt. Suurimittakaavaiset rakennukset kohoavat avoimesta, ilmavasta ja maastonmuodoiltaan monipuolisesta maisemasta veistoksellisesti. Kadut ovat leveitä, mutta niihin on luotu puistomaista tunnelmaa kortteleita rajaavin puin ja matalin pensain.

Kuva 14. Panorama Pellervonpuiston pelikentältä länteen (A-L Toivonen)

Kuva 15. Väinämöisenkadun päässä sijaitsevan yhtiön piha-aluetta.

Kuva 16 (alla). Pellervonkadun itäpäässä pysäköidään kääntöpaikalla.

PYSÄKÖINTI

Selvitysalueella pysäköidään pääosin katujen varsille tai taloyhtiöiden pihossa sijaiseville pysäköintipaikoille. Lisäksi Väinämöisenkadun varteen, suurkorttelin länsipuolelle ja kauppapilaitoksen yhteyteen on asemakaavoilla varattu pysäköintialueet. Suurimmalla osalla selvitysalueen tonteista on pysäköintialueen lisäksi erillinen autosuoja.

Kadunvarsipysäköinti on mahdollista alueella leveiden katujen vuoksi ja elävöittääkin alueen ilmettä tuomalla katualueelle liikkumisen lisäksi toisenkin funktion. Kadunvarsipysäköinnillä on myös negatiivisia vaikutuksia alueeseen, sillä se heikentää katualueiden huollettavuutta ja liikenteen näkymiä.

Asuinrakennusten pysäköintialueet ovat pääosin avoimia ja asfaltoituja alueita. Ne sijoittuvat useimmiten tontin kadunpuolelle ja näinollen myös katunäkymään. Pysäköintialueet esimerkiksi Väinämöisenkujan päässä eivät ole omiaan lisäämään ympäristön viihtyisyyttä.

Suurimmalla osalla tonteista autosuojat ovat päärakennuksesta erillisiä, yksikerroksisia rakennuksia ja rakennelmia, jotka rajaavat yksityisiä ulkoalueita tai pihan eri toimintoja.

LIIKENNE

Selvitysalueetta rajaavat pohjoisessa ja etelässä vilkasliikenteiset pääväylät; pohjoisessa Hervannan valtavyälyä ja etelässä Sammonkatu. (Kuva 25.) Ajoneuvoliikenne alueelle on ohjattu Sammonkadun ja Lemminkäisenkadun kautta. Itä- länsisuuntaisesti aluetta halkovat Pellervonkatu ja Väinämöisenkatu, jotka molemmat ovat päätyviä katuja. Selvitysalueen katutiloihin tuovat mielenkiintoa maastonmuodot ja katualuetta rajaava kasvillisuus. (Kuva 17.) Läpikulkuliikenteen puuttuminen alueelta luo sille rauhallisen, puistomaisen ja kiireettömän tunnelman.

Kaavamuutoksen suunnittelualue sijaitsee hyvien julkisten kulkuyhteyksien varrella. Sammonkatua liikennöivät linjat 17, 25, 27 ja 37 ja Hervannan valtavyälyä harvemmin liikennöivät linjat 20, 24 ja 39 (kuva 19).

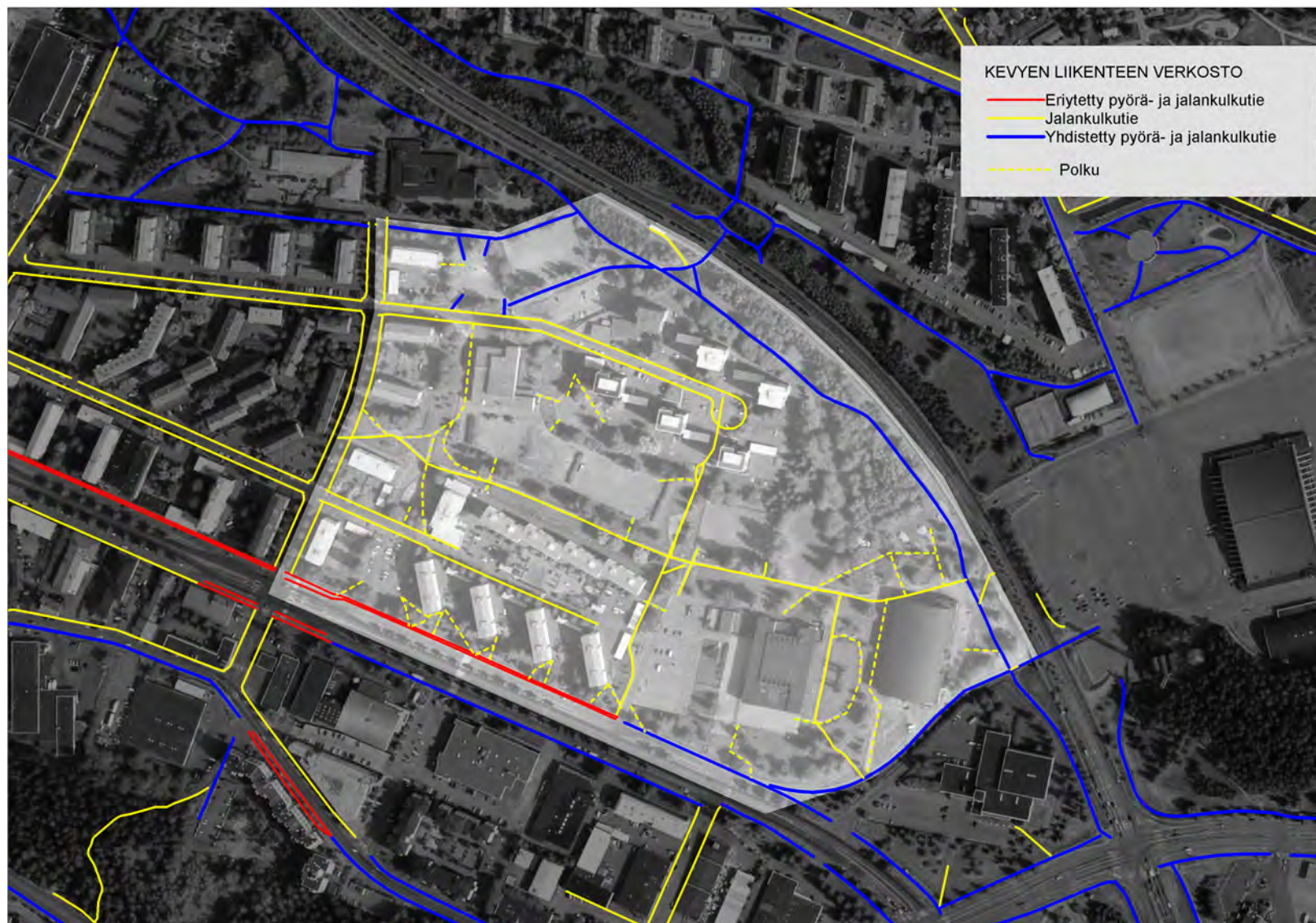
Selvitysalueen pohjois- ja etelärajoilla kulkevat kevyenliikenteenväylät ja alueen sisällä risteilee monimuotoinen jalankulkuverkosto. Puistoalueella risteilevä jalankulkuverkosto on pääosin hiekkapintainen ja siihen liittyy useita levähdyspenkkejä, oleskelualueita, leikki- ja urheilukenttiä. Länsi-itäsuunnassa kulkee katualueiden reunoille sijoittuvat jalankulkuväylät ja Pellervon koulun tontin eteläpuolitse kulkeva hiekkapohjainen jalankulkuväylä.

Pohjois-eteläsuunnassa selvitysalueella on yksi yhtenäinen jalankulkuväylä, joka kulkee selvitysalueen länsirajalla Lemminkäisenkatua pitkin. Pohjois- eteläsuunnassa kukee myös Pellervon koulun tontin läpi pohjoispuolisesta puistosta eteläpuoliseen puistoon menevä jalankulkuväylä, joka kuitenkin loppuu Väinämöisenkadun suurkorttelin pysäköintialueeseen. Lisäksi Väinämöisenkujan jatkeena kulkee jalankulkijoille tarkoitettu väylä, joka loppuu Pellervonkatu 24:n ja 26:n väliin asfaltoituun alueeseen. Lisäksi puistoalueella ja Pellervon koulun tontilla tulkee useita epävirallisia jalankulkuväyliä, jotka käyttävät hyväkseen muun muassa Pellervon koulun etelä laidalle sijoittuvia portaikkoja. (Kuva 27.)

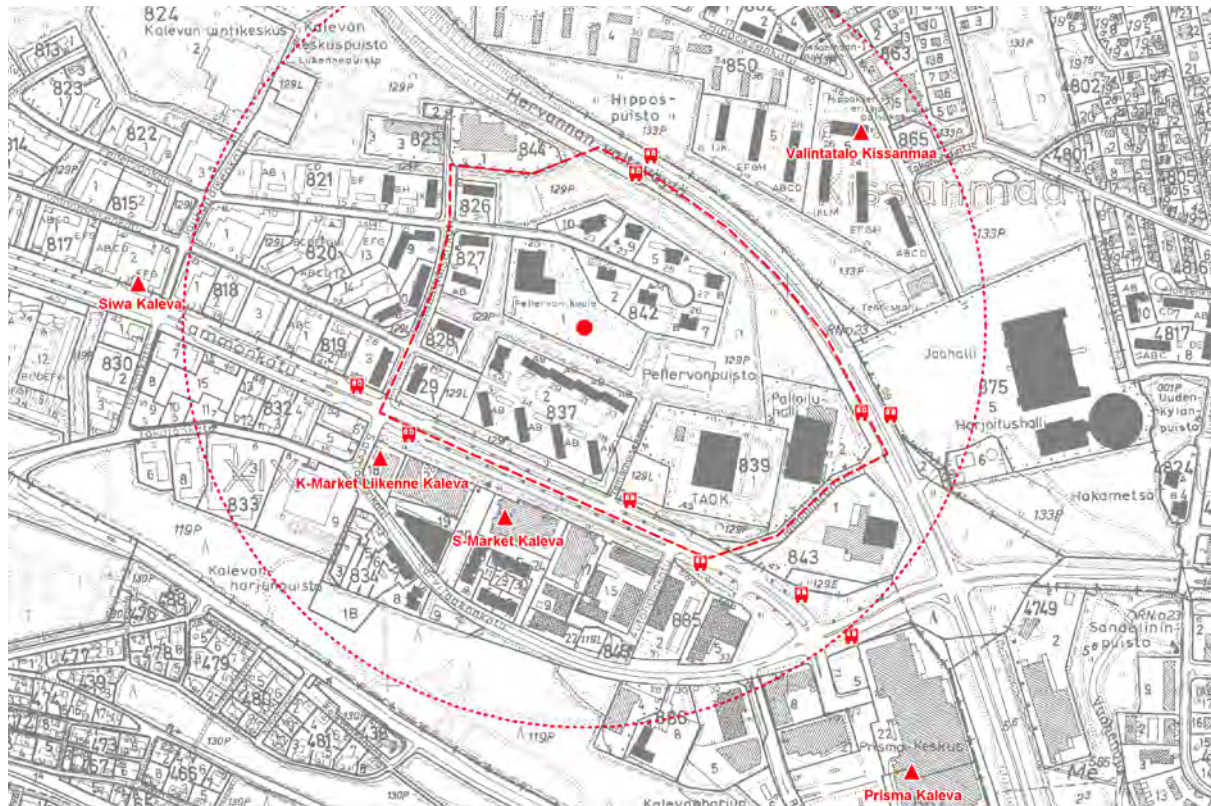
Alueen suurista korkeuseroista johtuen jalankulkuverkosto on osittain vaikeakulkuinen. Pellervon koulun tontin länsi- ja itäpuolitse kulkevat sorapintaiset jalankulkureitit ovat paikotellen jyrkkiä, eikä reiteillä ole kaiteita. Koulun tontille nousevissa portaissa on kaiteet, mutta portaat ovat huonokuntoisia. (Kuva 27.)

Kuva 17. Lemminkäisenkatu laskee loivasti etelään kohti Sammonkatua.

Kuva 18.
Selvitysalueen
kevyen liikenteen
reitistö.

Kuva 19. Päivittäistavarakaupat ja linja-autopysäkit selvitysalueen ympäristössä (500 m:n säteellä Pellervon koulun tontista).

Kuva 20. Pellervonkadun varren pysäköintiä. Näkymä idästä kohti Pellervonkadun ja Lemminkäisenkadun risteystä.

Kuva 21. Väinämöisenkujan jalankulkureitti tuntuu katkeavan talonyhtiön pihaan.

Kuva 22. Selvitysalueella on paljon oikopolkuja erityisesti kohti Sammonkatua.

Kuva 25. Sammonkatu nousee loivasti kohti keskustaa. Näkymä S-marketin kohdalta suojatieltä.

Kuva 23. Pellervonkoulun pohjoispuolella on ahkerassa käytössä oleva lasten leikkipaikka.

Kuva 26. Pellervon koulun tontin länsipuolelta kulkeva reitti katkeaa Väinämöisenkadun eteläpuolella sijaitsevalle parkkialueelle.

Kuva 24. Suosittu Vapaa-ajanmaan skeittipaikka sijaitsee Tampere Areenan luoteispuolella.

Kuva 27. Koulun tontin eteläpuoleinen rinne on jyrkkä.

VIHERYMPÄRISTÖ

Tampereen viheraluejärjestelmässä viheralueet on luokiteltu käyttötarkoituksen, sijainnin, koon, luonnonolojen, maiseman ja hoitotavan perusteella tyyppeihin. Selvitysalueen viheralueet, osa Kalevan keskuspuistoa ja Pellervonpuisto, ovat korttelipuistoja. Pellervonpuiston pohjoisosassa kulkeva pyörätie on lisäksi merkittävä ja paljon käytetty toiminnallinen viheryhteys kohti kaupungin keskustaa. Korttelipuistot ovat leikkiä ja oleskelua varten varustettuja, asutukseen läheisesti liittyviä toiminnallisia puistoja, joilla on tärkeä merkitys asuinalueen viihtyisyyden luojana. (Kuva 29) Virallisen väestötilaston (31.12.2008) mukaan alueella on 1329 asukasta. Vihreää aluetta (puistot, kentät, leikkipaikat, julkiset pihat) selvitysalueella on n. 66 m² asukasta kohden.

Selvitysalueella on kolme lasten leikkipaikkaa ja kolme hiekkapintaista pelikenttää. Yksi leikkipaikka ja yksi pelikenttä sijaitsevat Pellervon koulun pihassa. Puistossa sijaitsevat kentät jäädytetään talvisin. Tampere-Areenan luoteispuolella, asemakaavassa liikennealueeksi varatulla alueella, sijaitsee Vapaa-ajanmaan rullalautailupuisto. Selvitysalueen viheralueilta on sujuvat ja lyhyet yhteydet Kalevan keskuspuiston ja Kiovanpuiston muodostamalle Kalevan kaupunginosapuistolle, jossa on lisää virkistyspalveluja. (Kuva 31)

Selvitysalueen puistot ovat suurelta osin avaria nurmialueita, joita jäsentävät yksittäiset puut ja puuryhmät. Puistokaistaleet ovat suhteellisen kapeita, mutta tonttien ja puistoalueiden häviävän hienovarainen rajausta lisää vihreän alueen määrä maisemassa. Alueen puistot tarjoavat ennenkaikkea toiminnallisia mahdollisuuksi useiden leikki- ja urheilukenttien lisäksi nurmialueilla järjestettävien tapahtumien ja muutamien levähdys- ja oleskelupaikkojen muodossa. Selvitysalueen puistot ovat paitsi lähialueen asukkaiden virkistyspaikkoja myös läpikulkupaikkoja kevyelle liikenteelle.

Kalevalle tyypillistä kasvilajistoa löytyy niin taloyhtiöiden pihoista kuin puistoistakin. Katupuista esimerkkeinä mainittakoon puistolehmut ja vaahterat. Pellervon koulun tontin rinteisiin on istutettu koivuja ja vuorimäntyjä tukemaan paikoin jyrkkää rinnealuetta ja unkarinsyreenit ja kurtulehtiruusuistutukset rajaavat koulun pihan toimintoja toisistaan.

Pellervonpuiston pääreitistö on valaistu. Pellervon koulun tontin eteläpuolisen jalankulkuväylän valaistusta on parannettu vuosien 2009-2010 aikana.

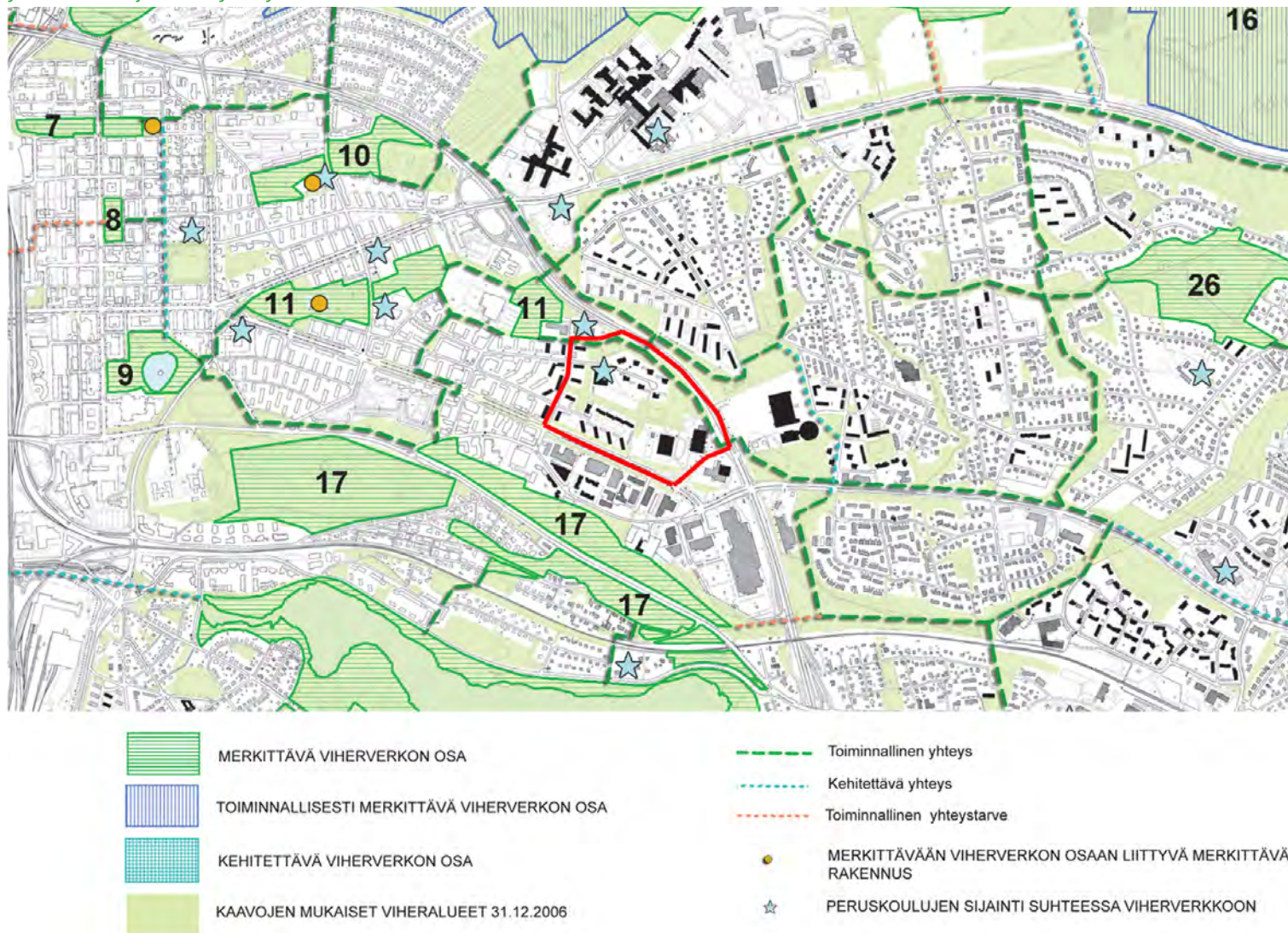

Kuva 28. Pellervonpuistossa kasvaa vanhoja lehtipuita.

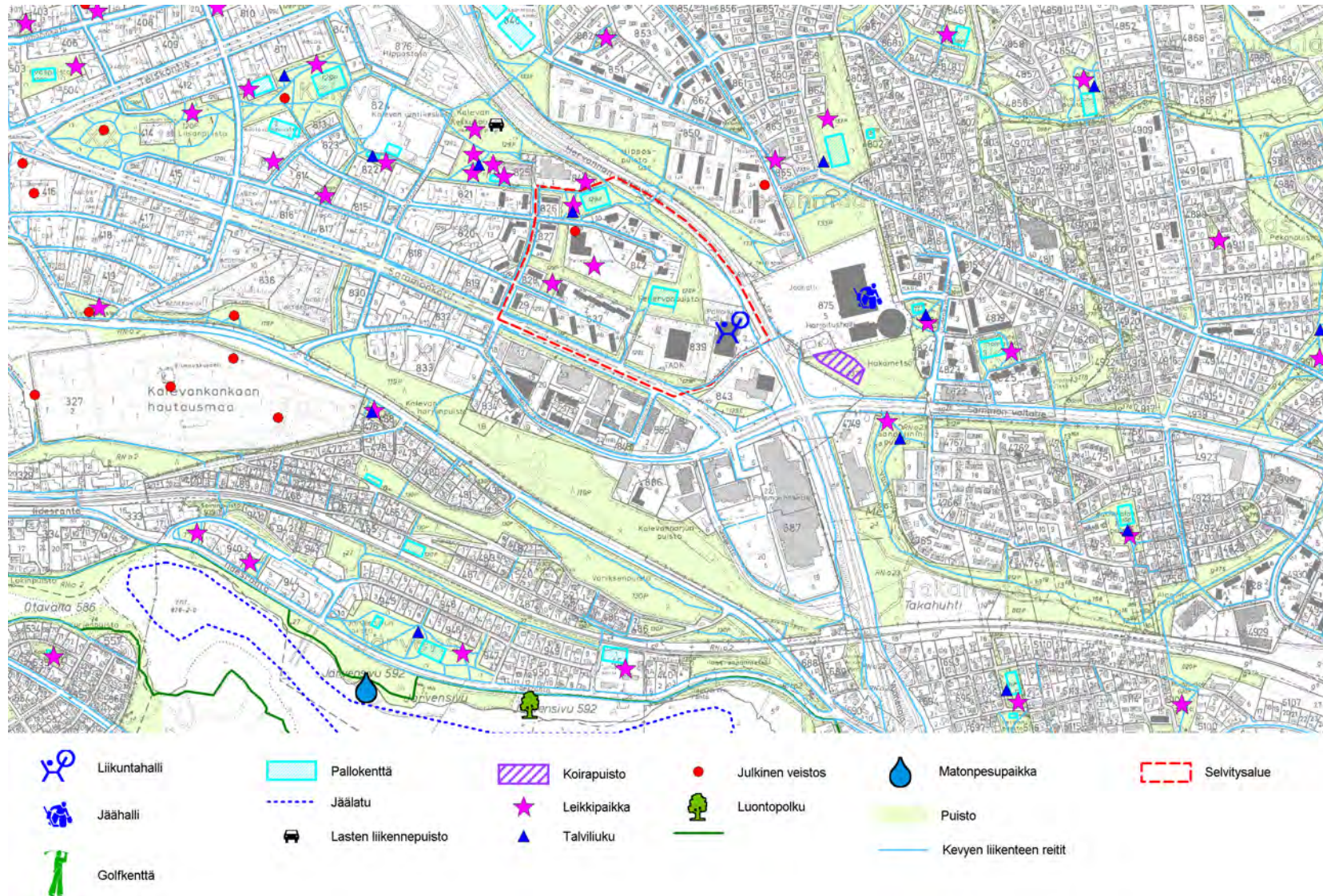

Kuva 29. Selvitysalueella sijaitsee kolme leikkipaikkaa.

Kuva 31. Selvitysalueen viherverkko. Selvitysalueen pohjoisreunaa kulkee tärkeä toiminnallinen viheryhteys, joka tulisi säilyttää yhtenäisenä ja virkistyskäytössä.

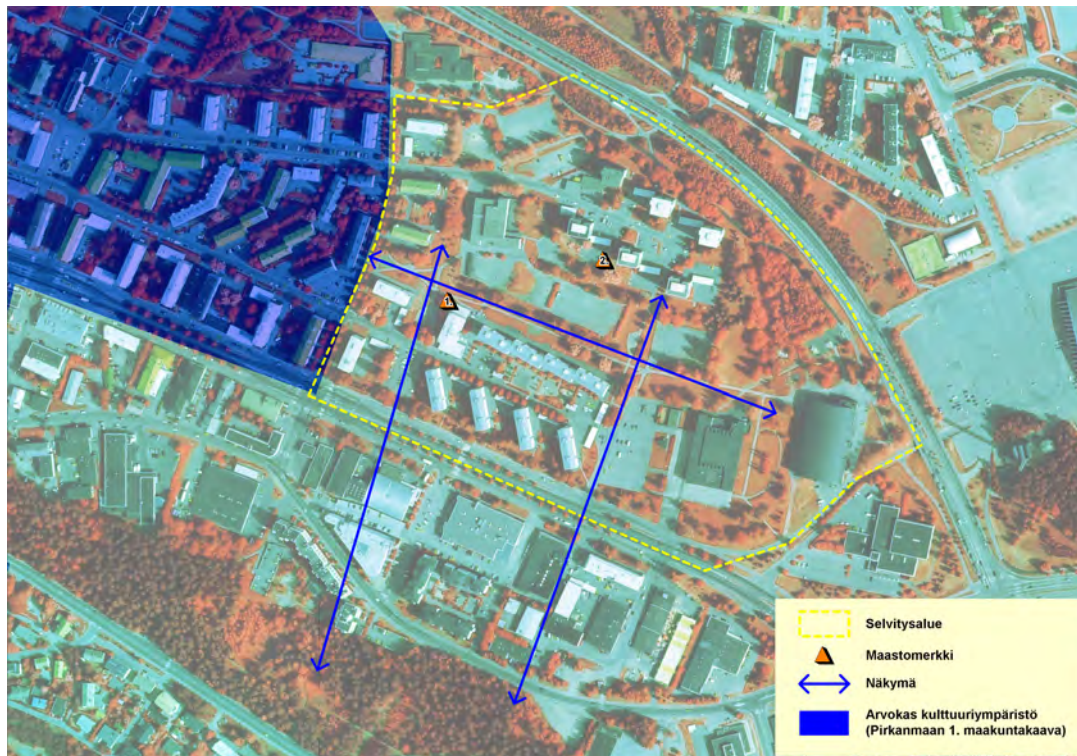
Kuva 31. Selvitysalueen lähiympäristön virkistyspalvelut

NÄKYMÄT

Selvitysalueelta avautuu pitkiä näkymiä Pellervon koulun pihasta kohti Sammonkatua. Kaukana etelässä voi nähdä Kalevanharjun piirtyvän kohti taivasta. Suhteellisen pitkiä näkymiä tarjoaa myös Pellervonpuiston eteläi-

nen sorapintainen jalankulkuväylä (Kuva 33.) ja Väinämöisen- sekä Pellervonkatu. Selvitysalueen koulujen avoimet ympäristöt mahdollistavat pitkien näkymäakselien syntymisen ja luovat avaruuden tunnetta alueelle.

Kuva 32. Selvitysalueen näkymät, maamerkit ja rajautuminen arvokkaaseen kulttuuriympäristöön

Kuva 33. Pellervonpuiston eteläosan jalankulkureitti avaa pitkän näkymän kohti Lemminkäisenkatua.

MAAMERKIT

Alueen maamerkkeinä toimivat koillisessa Pellervontornit ja alueen keskellä Kalevan Sammon kortteliin liittyvä pannuhuoneen piippu, joka on muistona talojen alkuvuosien roskienpolttojärjestelmästä.

Pellervontornit toimivat myös kaukomaisemassa Kalevan itäosan maamerkkinä. Ne nousevat puuston keskeltä Hervannan valtaväylän suunnalta ja Hakametsän jäähallilta katsottaessa.

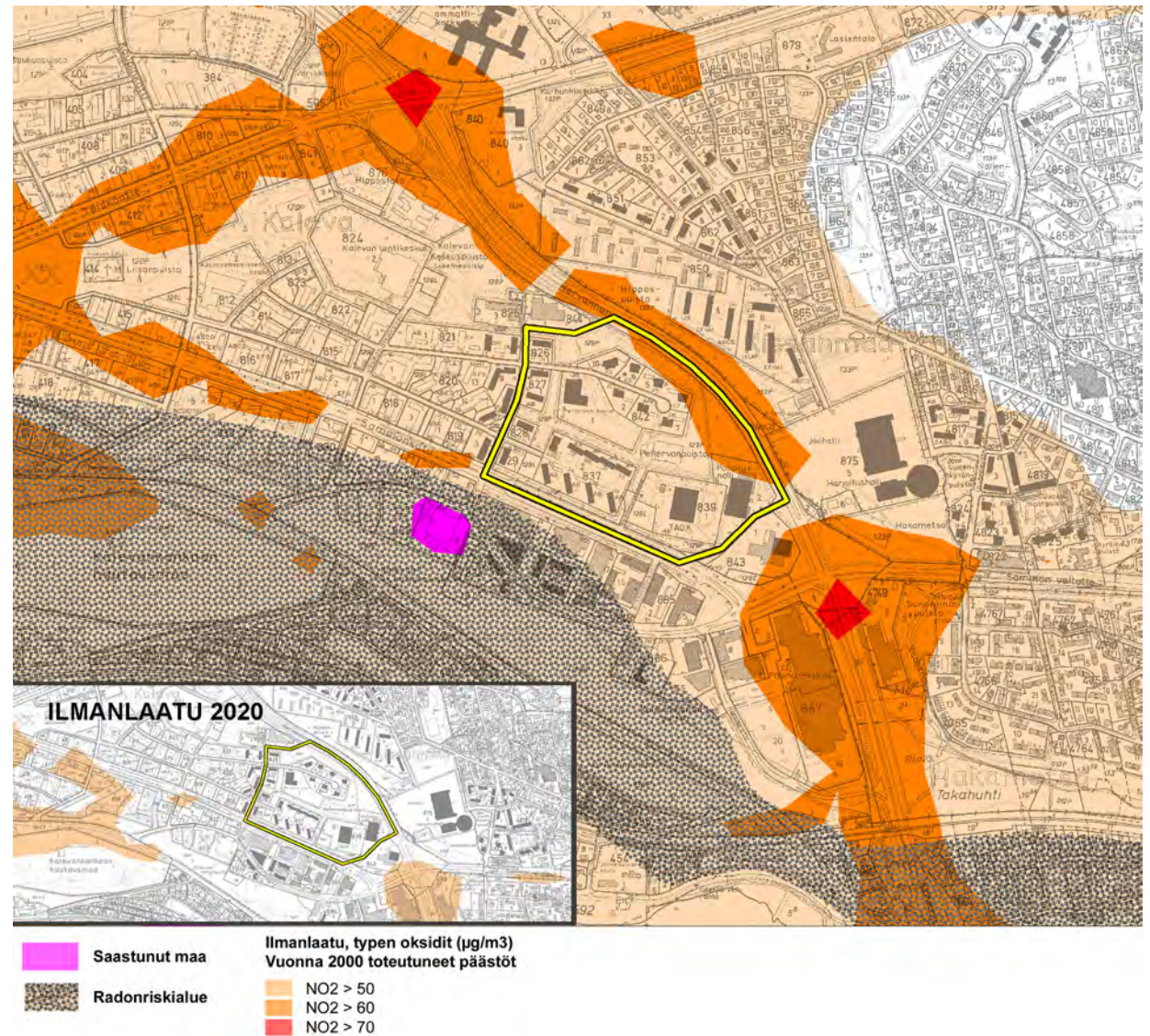
Kuva 34.
Yllä: Pellervontornit Hakametsän jäähallilta.
(A-L Toivonen)
Keskellä: Pellervontornit sijaitsevat mäen päällä.
Oikealla: Kalevan Sammon vanha pannuhuoneen piippu

7. YMPÄRISTÖHÄIRIÖT

ILMAN LAATU

Selvitysalueella liikennepäästöt ovat suurin ilman laatuun vaikuttava tekijä. Liikennepäästöt koostuvat hiukkaspäästöistä, typen oksideista, hiilimonoksidista ja haihtuvista orgaanisista yhdisteistä. Typen oksidipäästöjä tutkittiin Tampereen seudulla vuonna 2002 ilmestyneessä Ilmatieteenlaitoksen toteuttamassa tutkimuksessa. Selvitysalueella suurimmat typen oksidien pitoisuudet ovat Hervannan valtavyhlän ja Sammonvaltatien risteyksen välittömässä läheisyydessä sekä Hervannan valtavyhlän varrella (kuva 35). Typpidioksidipitoisuuden vuorokausikeskiarvon Suomessa voimassa oleva ohjearvotaso $70 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ei alueella ylitä.

Kuva 35. Selvitysalueen ilmanlaatu vuonna 2000.

MELU

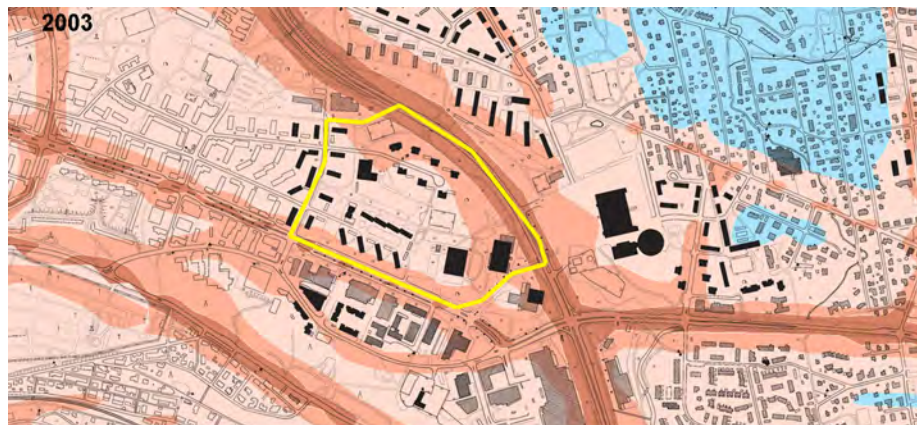
Melu aiheuttaa monenlaisia vaikutuksia ihmisen terveyteen ja viihtyvyyteen. Melu lisää mm. stressiä, heikentää unen laatua sekä oppimista. Melutaso ei saa ylittää 55 dB klo 7-22 välisenä aikana taajamien asutus- ja virkistysalueilla eikä virkistysalueiden välittömässä läheisyydessä. Asuin-, potilas- ja majoitushuo-

neissa sekä opetus- ja kokoontumistiloissa melutaso ei saa ylittää 35 dB klo 7-22 välisenä aikana. Liiketiloihin vastaava arvo tulee olla alle 45 dB. Selvitysalueella asutus- ja virkistysalueille annettu 55 dB:n enimmäisäänitaso ylittyy Pellervonkadun pohjoispuolisilla alueilla, Sammonkadun varrella sekä Kalustetalo Iskun ja Tampere Areenan tonttien ympäristössä (kuva 36).

MAA- JA KALLIOPERÄ

Selvitysalue ei ole arseeni-, fluoridi- eikä radonriskialuetta (kuva 35). Säteilyturvakeskuksen ohjeiden mukaisesti radon on kuitenkin huomioitava kaikessa uudisrakentamisessa Tampereen alueella. Radonin huomioiminen rakentamisessa tarkoittaa, että rakennusten alapohjarakenteissa on käytettävä radonturvallisia ratkaisuja. Erityisesti tulee varmistaa alapohjarakenteiden tiiviys.

Kuva 36. Selvitysalueen ympäristön melualueet.

MELUALUEET

HILJAISET ALUEET

8. JOHTOPÄÄTÖKSET/ SUUNNITTELUSUOSITUKSET

RAKENNETTU YMPÄRISTÖ

Selvitysalueen kaupunkikuva kestää täydennysrakentamista. Alue on Kalevan kaupunginosan viimeisimpänä rakentuneita osia ja jo rakentuessaan poikkesi muun kaupunginosan rakennuskannasta alueella käytettyjen uusien rakennustekniikoiden ja -materiaalien vuoksi. Lisäksi alueetta on jo täydennetty uudisrakennuksilla vuosina 1999 ja 2007.

Täydennysrakentamista suunniteltaessa tulisi erityisesti ottaa huomioon alueen maisema sekä viher- ja rakennetun ympäristön luonne. Alueen maastonmuodot luovat mahdollisuuden mitä moninaisimmille kaupunkitiloille ja avoin, ilmava rakenne mahdollistaa alueen kehittämisen tiiviimmäksi ympäristön laadusta oleellisesti tinkimättä. Alueelle vuonna 1960 laadittu asemakaava ilmaisee selkeästi idean, johon alueen nykyinenkin ilme pohjautuu ja jonka pohjalta alueen suunnittelua on hyvä jatkaa. Alueen rakennuskanta edustaa teollisen rakentamisen alkuvaiheita ja siinä on vielä nähtävissä viitteitä käsityöpainotteista rakentamista leimanneesta yksityiskohtien ja materiaalien luomasta ns. arjen estetiikasta. Uudisrakennusten sopeutuminen alueelle voidaan viimeistellä esimerkiksi oikeilla materiaalivalinnoilla.

Alueen yleisten rakennusten tonttien luonne on astetta yksityisempi kuin puistoalueiden, mutta ne ovat myös olleet alueen asukkaiden vapaa-ajan käytössä kuten puistoalueet.

Näiden alueiden täydennysrakentamista suunniteltaessa erityisesti yleisten ja julkisten alueiden rajaukseen ja ympäristön jalankulkuyhteyksiin on hyvä kiinnittää huomiota.

Kuva 37. Pellervonkoulun itäpuolella sijaitseva kaupunkikuvallisesti tärkeä mäki.

Kuva 38. Pellervon koulun pihassa oleva pelikenttä.

Kuva 39. Väinämöisenkujan kaltaisia oleskelu- ja levähdyspaikkoja voisi toteuttaa lisää Pellervonpuistoon.

Kuva 40. Koulun pihassa on myös koripallokenttä.

Kuva 41. Koulun tontilla kukkivat syreenit toimivat tilanjakajia.

Selvitysalueella sijaitsevien pihojen ja pelikenttien rajaamisella nykyistä selkeämmin katutilasta voitaisiin saavuttaa jäsenyteenpää ja viihtyisämpää ympäristöä. Alueiden ja toimintojen rajaamisessa on kuitenkin syytä välttää liian voimakkaita elementtejä, jotta alueelle tyypillinen ilmavuus pystytään säilyttämään. Katutiloja voidaan rajata esim. matalilla pensailla tai kevyillä ja matalilla aitarakenteilla. Puistoalueiden ja pihojen rajauksessa on suositeltavaa käyttää alueelle tyypillisiä hienovaraisia keinoja, puita ja pensaita.

Piha-alueiden kasvillisuudessa on suositeltavaa suosia alueella jo esiintyvää kasvillisuutta. Leikkialueilla tulisi välttää myrkyllisiä, allergisoivia ja piikkikäitä kasveja.

Pitkät näkymät ja yleisten alueiden ilmavuus on hyvä pyrkiä säilyttämään alueen kaupunkikuvan eheyden turvaamiseksi.

LIIKENNE

Saatto- ja huoltoliikenteen voidaan odottaa lisääntyvän mahdollisen täydennysrakentamisen myötä. Alueella yleisen kadunvarsipysäköinnin heikentämien näkymien ja alueelle sijoittuvien toimintojen kuten Sammon päiväkodin ja Kalevanpuiston koulun sekä alueen väestörakenteen vuoksi kevyenliikenteen ja ajoneuvoliikenteen risteyskohtien turvallisuuden tarkastelemiseen on hyvä kiinnittää erityistä huomiota.

Ajoneuvoliikenteen lisääntymisen rajoittamiseksi alueen kevyen liikenteen verkoston toimivuuteen on suositeltavaa kiinnittää huomiota. Erityisesti pohjois-etelä-suuntaisten julkisen liikenteen pysäkeille kulkevien kevyenliikenteenväylien toimivuuden, esteettömyyden, turvallisuuden ja viihtyisyyden varmistamiseen olisi hyvä kiinnittää huomiota.

Kuva 42. Matalat ja luonnonmukaiset aitaratkaisut toimivat Kalevassa parhaiten. Katupuuna on suosittu lehmusta ja vaahteraa.

Kuva 43. Koulun tontin eteläpuoleinen rinne on jyrkkä. Kulkureittien suunnittelussa olisi suositeltavaa kiinnittää erityistä huomiota korkeuseroihin ja kaiteiden turvallisuuteen.

PYSÄKÖINTI

Useat selvitysalueen pysäköintialueet ja autokatokset ovat kaupunkikuvan kannalta ongelmallisia. Autojen vaatimat tilat ovat laajoja ja usein kolkkoja. Ne kaipaisi jäsentelyä ja ympäristöjen viimeistelyä. Osa pysäköintialueista on sijoitettu siten, että ne katkaisevat kevyen liikenteen kulkureitin. Näin voi syntyä vaarallisia paikkoja, joissa kävelijät oikaisevat parkkialueiden läpi.

Pysäköintitilan tarpeen alueella voidaan odottaa kasvavan asemakaavamuutoksen myötä. Pysäköintialueiden ja niiden vaatimien ajoyhteyksien kokoa tulisi pyrkiä rajoittamaan, jotta riittävät viheralueet voidaan turvata ja pysäköinnin kaupunkikuvallisia vaikutuksia hillitä.

VIHERVERKKO

Kaavoitettujen viher- ja urheilualueiden määrään ja laatuun tulisi kiinnittää huomiota, sillä viheralueiden mitoitus asukasta kohden on pieni. Mikäli asukkaiden määrä alueella kasvaa, viheralueiden käyttö lisääntyy, jolloin olisinkin tärkeää, että pysäköinti ja liikenteen ohjaaminen alueille toteutettaisiin siten, että olemassa olevia viheralueita ei merkittävästi hävitetä.

Alueen ikääntyvän väestön ja mahdollisen uuden palveluasumisen myötä viherpalveluiden käyttäjäkunta on alueella muuttumassa. Alueen viherpalveluita tulisikin tulevaisuudessa kehittää ikääntyvälle väestölle sopivammaksi ja erityistä huomiota on kiinnittää esteettömyyteen, turvallisuuteen, viihtyisyyteen, valvontaan ja ylläpitoon. Levähdyspaikkojen ja taukopenkkien lisääminen, reittien pinnoitukseen huomion kiinnittäminen ja jyrkimpien kohtien varustaminen kaiteilla ovat ensisijaisia toimenpiteitä.

Kuva 44. Taloyhtiöiden pihoissa pysäköidään sekä autokatoksissa että avoimilla parkkialueilla.

ASUKKAAT

Huomattavan suuri osa selvitysalueen asukkaista on jo seniori-ikään ehtineitä ihmisiä. Selvitysalueelle suunnitelmia laadittaessa on hyvä kiinnittää huomiota alueen väestörakenteeseen ja sen kehitykseen. Esimerkiksi seniorien kannalta katsottuna kevyenliikenteen väylien olisi suositeltavaa olla esteettömiä ja maaston korkeuseroista huolimatta kuljetavissa. Alueiden valaistukseen, levähdys ja oleskelupaikkojen sijainteihin ja ympäristön laatuun tulisi kiinnittää erityistä huomiota. Lisäksi seniori-ikäisten mahdollisesti alentuneen huomiokyvyn vuoksi jalankulkuväylien ja ajoneuvoväylien risteyskohtiin tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

Pellervon koulun tontille on kaavailtu täydennysrakennettavan tehostettua tai tavallista palveluasumista. Mahdollisten palveluasuntojen tulevat asukkaat olisivat osin huonokuntoisia vanhuksia, jotka tarvitsevat liikkumisessaan apuvälineitä tai avustajaa. Esteettömyys ja avustajan mahdollisuus tulee huomioida pihalueiden ja reittien suunnittelussa. Pihalueen tulisi tarjota virkistätymismahdollisuuksia niille vanhuksille, joilla ei ole säännöllisesti mahdollisuutta lähteä virkistätymään pihalueen ulkopuolelle.

Tuetun palveluasumisen yhteyteen tulevien palveluiden, esim. aterian-, hygienian- ja turvapalvelujen tarjoaminen myös lähialueen kotona asuville vanhuksille tukisi heidän kotona selviytymistään. Pelkästään Pellervon koulua ympäröivissä kortteleissa asuu tällä hetkellä yli 300 yli 64 –vuotiaasta, joista lähes 200 on yli 74 –vuotiaita.

Kuva 45. Näkymä Väinämöisenkujan päästä länteen (A-L Toivonen)

YMPÄRISTÖHÄIRIÖT

Selvitysalueen ilmanlaatuun voidaan vaikuttaa muun muassa alueen kasvillisuudella. Eri kasvilajit ja määrät sitovat ilman hiukkasia eri tavoin.

Selvitysalueen liikennemelun kasvua ja melun alueellisia eroja on mahdollista hillitä ja muokata muun muassa maaston muotoilulla ja vähäisessä määrin myös kasvillisuudella.

Kuva 46. Pellervonkadun koulun itäpuolella sijaitseva kukkula

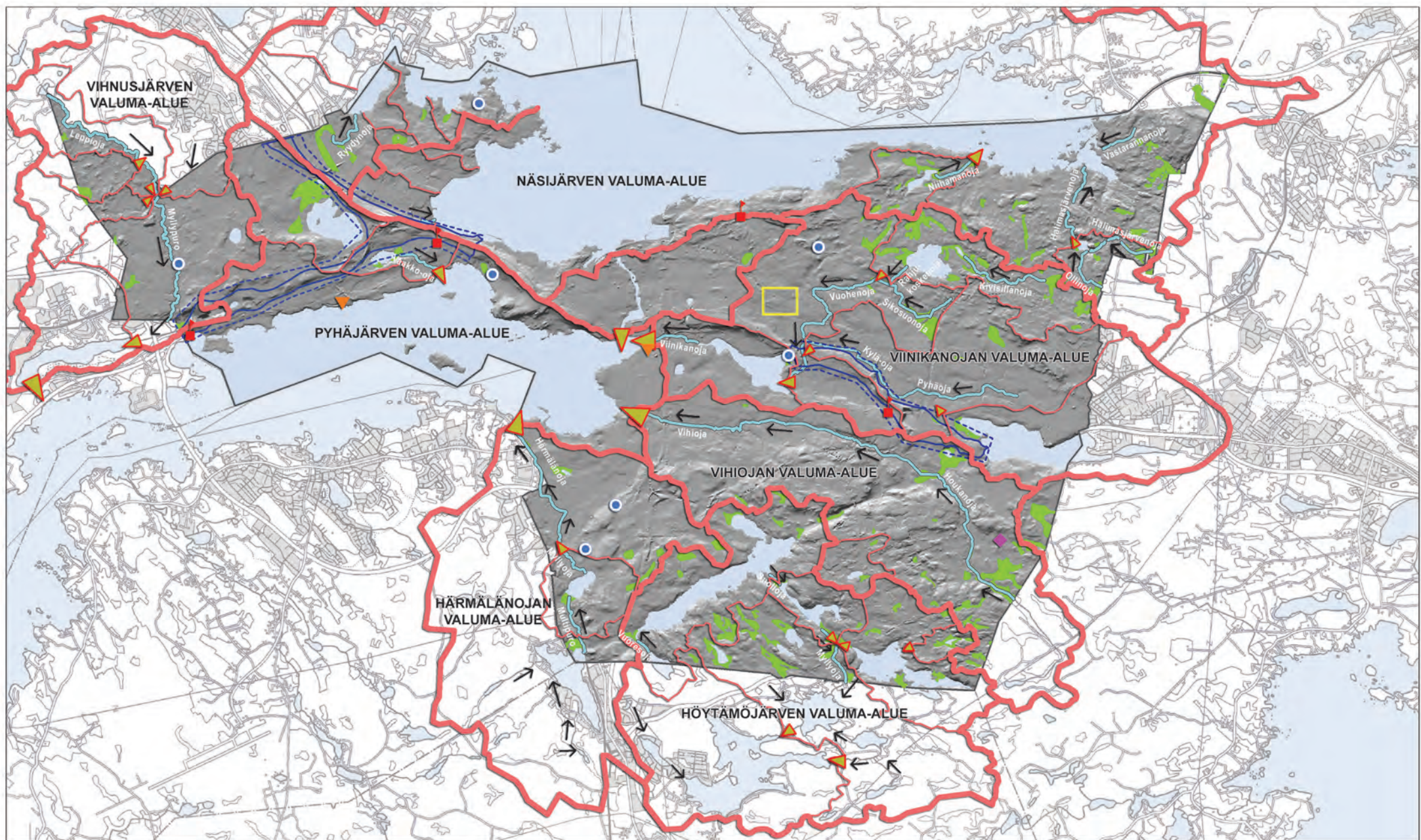
Kuva 47. Selvityksen johtopäätökset.

LIITTEET

LIITE 1. VALUMA-ALUEET

LIITE 2. TILASTOYHTEENVETO

	Päävedenjakaja		Puro/oja		Vedenkäsittelylaitos		Pohjavesialueen raja
	Vedenjakaja		Virtaussuunta		Soistuma		Pohjavesialueen varsinaisen muodostumisalueen raja
	Purkupiste		Jätevedenpuhdistamo		Järvi		
	Lähde		Vedenotto				

KOKO ALUE

KORTTELIT, TONTIT JA RAKENNUKSET

kortteli- nro	tontti- nro	kaava- merkitä	pinta-ala (m2)	rakennus- oikeus (m2)	rakennus- nro	rakennuksen tyyppi	nimi	kerros- luku	rak.- vuosi	asun- toja
826	1	AK	2602	2939	1	Kerrostalo	As Oy Lemminkäisenkatu 10	6	1962	36
					2	Myymälä				
827	1	AL	4259	5472	1	Kerrostalo	As Oy Sampsankontu	6	1961	45
					2	Kerrostalo		6	1961	44
828	1	AL	2392	2886	1	Kerrostalo	As Oy Lemminkäisenkatu 4	6	1961	48
					2	Talousrakennus				
829	1	AL	2545	2592	1	Kerrostalo	As Oy Lemminkäisenkatu 2	6	1962	42
					2	Talousrakennus				
837	2	AK-17	21392	24900	1	Kerrostalo	Kiinteistö Oy Kalevan Sampo	7	1960	36
					2	Kerrostalo		7	1960	36
					3	Kerrostalo		7	1961	36
					4	Kerrostalo		7	1962	36
					5	Kerrostalo		7	1961	36
					6	Kerrostalo		7	1962	36
					7	Kerrostalo		7	1963	36
					8	Kerrostalo		7	1963	36
					9	Kerrostalo		6	1999	46
					10	Talousrakennus				
					11	Talousrakennus				
					12	Talousrakennus				
					13	Talousrakennus				
					14	Talousrakennus				
					15	Kulkuneuvojen suoja- ja huoltorak.				
					16	Kulkuneuvojen suoja- ja huoltorak.				
839	1	Y	19806	19806	1	Kahden asunnon talo		1	1965	2
					2	Ammatilliset oppilaitokset			1965	
					3	Talousrakennus				
	2	YU-3	13995	15000	1	Monitoimi - ja muut urheiluhallit			2001	
842	1	YO	15388	12310	1	Peruskoulut, lukiot ja muut			1965	
					2	Talousrakennus				
	2	ALK	3230	3471	1	Kerrostalo	As Oy Väinämöisen torni	9	1966	45
	5	ALK	5130	6660	1	Kerrostalo	As Oy Sammon tornit	9	1964	54
					2	Kerrostalo		9	1964	54
	7	ALK	6188	6636	1	Kerrostalo	As Oy Pellervon tornit	9	1965	45
					2	Kerrostalo		9	1965	36
	9	AK	1898	3085	1	Kerrostalo	Tasatalot Oy/ Sato	9	1964	36
					2	Voimalaitosrakennus			2006	
	10	AK	3543	3715	1	Kerrostalo	As Oy Tampereen Pellervo	8	2007	43
yht.			102368	109472						864

KOKO ALUE

VÄESTÖN KEHITYS IKÄRYHMITÄIN VUOSINA 1984-2008

	1984	1987	1990	1995	2000*)	2005	2008**)
0-6	85	80	76	78	85	58	58
7-15	112	100	95	94	104	103	85
16-18	63	40	26	25	35	40	39
19-64	1107	1035	906	758	789	774	839
65-74	151	163	191	205	185	121	120
75-84	77	82	92	91	118	140	146
85-	*)	13	18	29	23	26	42
yht.	1595	1513	1404	1280	1339	1262	1329

*) lisärakentaminen v. 1999, huoneistoalan lisäys 2175 m2

**) lisärakentaminen v. 2007, huoneistoalan lisäys 2968 m2

IKÄRYHMIEN %-OSUUDET SELVITYSALUEELLA JA TAMPEREELLA VUOSINA 1984-2008

		1984	1987	1990	1995	2000	2005	2008
0-6	Selv.alue	5,3 %	5,3 %	5,4 %	6,1 %	6,3 %	4,6 %	4,4 %
	Tampere	8,3 %	7,8 %	7,7 %	8,3 %	7,9 %	6,6 %	6,6 %
7-15	Selv.alue	7,0 %	6,6 %	6,8 %	7,3 %	7,8 %	8,2 %	6,4 %
	Tampere	10,5 %	9,6 %	9,6 %	9,1 %	9,1 %	8,9 %	8,2 %
16-18	Selv.alue	3,9 %	2,6 %	1,9 %	2,0 %	2,6 %	3,2 %	2,9 %
	Tampere	4,1 %	3,4 %	3,1 %	3,3 %	3,1 %	3,1 %	3,2 %
19-64	Selv.alue	69,4 %	68,4 %	64,5 %	59,2 %	58,9 %	61,3 %	63,1 %
	Tampere	63,9 %	65,2 %	65,2 %	64,5 %	65,2 %	66,3 %	66,3 %
65-74	Selv.alue	9,5 %	10,8 %	13,6 %	16,0 %	13,8 %	9,6 %	9,0 %
	Tampere	8,3 %	8,0 %	8,2 %	8,6 %	8,2 %	8,0 %	8,2 %
75-84	Selv.alue	4,8 %	5,4 %	6,6 %	7,1 %	8,8 %	11,1 %	11,0 %
	Tampere	4,8 %	5,0 %	5,1 %	4,9 %	5,0 %	5,5 %	5,6 %
85-	Selv.alue	*)	0,9 %	1,3 %	2,3 %	1,7 %	2,1 %	3,2 %
	Tampere	*)	1,0 %	1,1 %	1,4 %	1,5 %	1,7 %	1,9 %

*) vuonna 1984 ei tilastoitu erikseen yli 84 -vuotiaita. Ikäryhmä sisältyy tämän vuoden osalta edelliseen ikäryhmään.

ASUNNOT HUONEISTOLUVUN MUKAAN (LKM)

KORTTELI	1h+k/kk	2h+k/kk	3h+k/kk	4h+k/kk	yht.
826	12	12	7	5	36
827	28	49	7	5	89
828	22	26			48
829	12	24	6		42
837	11	176	99	48	334
839	1		1		2
842	65	139	85	28	317
yht.	151	426	205	86	868

ASUNTOJEN HUONEISTOLUKUJEN %-OSUUDET

KORTTELI	1h+k/kk	2h+k/kk	3h+k/kk	4h+k/kk
826	33,3 %	33,3 %	19,4 %	13,9 %
827	31,5 %	55,1 %	7,9 %	5,6 %
828	45,8 %	54,2 %		
829	28,6 %	57,1 %	14,3 %	
837	3,3 %	52,7 %	29,6 %	14,4 %
839	50,0 %		50,0 %	
842	20,5 %	43,8 %	26,8 %	8,8 %
yht.	17,4 %	49,1 %	23,6 %	9,9 %

ASUMISVÄLJYYS (huoneistoala m2/asukas)

1984	26,9
1987	28,4
1990	30,6
1995	33,5
2000*)	33,7
2005	35,7
2008**)	36,2

*) lisärakentaminen v. 1999, huoneistoalan lisäys 2175 m2

**) lisärakentaminen v. 2007, huoneistoalan lisäys 2968 m2

KORTTELI 826

TONTIT JA RAKENNUKSET

kortteli-nro	tontti-nro	kaava-merkintä	pinta-ala (m2)	rakennus-oikeus (m2)	rakennus-nro	rakennuksen tyyppi	kerros-luku	rak.-vuosi	asuntoja
826	1	AK	2602	2939	1	Kerrostalo	6	1962	36
					2	Myymäla			

ASUNNOT HUONEISTOLUVUN MUKAAN (LKM, %-OSUUS)

KORTTELI	1h+k/kk	2h+k/kk	3h+k/kk	4h+k/kk	yht.
826	12	12	7	5	36
	33,3 %	33,3 %	19,4 %	13,9 %	

HUONEISTOALA (m2)

KORTTELI	1h+k/kk	2h+k/kk	3h+k/kk	4h+k/kk	yht.
826	452	712	578	415	2157

HUONEISTOALA KA/ ASUNTO (m2)

KORTTELI	1h+k/kk	2h+k/kk	3h+k/kk	4h+k/kk
826	37,7	59,3	82,6	83,0

VÄESTÖN KEHITYS IKÄRYHMITÄIN VUOSINA 1984-2008

	1984	1987	1990	1995	2000	2005	2008
0-6	1	0	0	1	0	3	3
7-15	10	6	2	2	0	1	3
16-18	1	3	2	0	0	0	0
19-64	41	42	36	33	28	29	27
65-74	12	8	7	5	6	5	6
75-84	7	8	11	7	6	6	6
85-	*)	1	0	3	2	2	3
yht.	72	68	58	51	42	46	48

*) vuonna 1984 ei tilastoitu erikseen yli 84 -vuotiaita. Ikäryhmä sisältyy tämän vuoden osalta edelliseen ikäryhmään.

ASUMISVÄLJYYDEN MUUTOS VUOSINA 1984-2008 (huoneistoala m2/asukas)

KORTTELI	1984	1987	1990	1995	2000	2005	2008
826	30,0	31,7	37,2	42,3	51,4	46,9	44,9

KORTTELI 827

TONTIT JA RAKENNUKSET

kortteli-nro	tontti-nro	kaava-merkintä	pinta-ala (m2)	rakennus-oikeus (m2)	rakennus-nro	rakennuksen tyyppi	kerros-luku	rak.-vuosi	asuntoja
827	1	AL	4259	5472	1	Kerrostalo	6	1961	45
					2	Kerrostalo	6	1961	44

ASUNNOT HUONEISTOLUVUN MUKAAN (LKM, %-OSUUS)

KORTTELI	1h+k/kk	2h+k/kk	3h+k/kk	4h+k/kk	yht.
827	28	49	7	5	89
	31,5 %	55,1 %	7,9 %	5,6 %	

HUONEISTOALA (m2)

KORTTELI	1h+k/kk	2h+k/kk	3h+k/kk	4h+k/kk	yht.
827	840	2426	473	450	4189

HUONEISTOALA KA/ ASUNTO (m2)

KORTTELI	1h+k/kk	2h+k/kk	3h+k/kk	4h+k/kk
827	30,0	49,5	67,6	90,0

VÄESTÖN KEHITYS IKÄRYHMITÄIN VUOSINA 1984-2008

	1984	1987	1990	1995	2000	2005	2008
0-6	3	6	3	10	6	4	2
7-15	9	4	4	4	5	7	1
16-18	2	3	2	1	2	1	3
19-64	88	93	63	77	74	71	86
65-74	19	11	19	23	12	8	6
75-84	17	14	14	4	17	16	13
85-*)	*)	5	4	8	3	2	5
yht.	138	136	109	127	119	109	116

*) vuonna 1984 ei tilastoitu erikseen yli 84 -vuotiaita. Ikäryhmä sisältyy tämän vuoden osalta edelliseen ikäryhmään.

ASUMISVÄLJYYDEN MUUTOS VUOSINA 1984-2008 (huoneistoala m2/asukas)

KORTTELI	1984	1987	1990	1995	2000	2005	2008
827	30,4	30,8	38,4	33,0	35,2	38,4	36,1

KORTTELI 828

TONTIT JA RAKENNUKSET

kortteli-nro	tontti-nro	kaava-merkintä	pinta-ala (m2)	rakennus-oikeus (m2)	rakennus-nro	rakennuksen tyyppi	kerros-luku	rak.-vuosi	asuntoja
828	1	AL	2392	2886	1	Kerrostalo	6	1961	48
					2	Talousrakennus			

ASUNNOT HUONEISTOLUVUN MUKAAN (LKM, %-OSUUS)

KORTTELI	1h+k/kk	2h+k/kk	3h+k/kk	4h+k/kk	yht.
828	22	26			48
	45,8 %	54,2 %			

HUONEISTOALA (m2)

KORTTELI	1h+k/kk	2h+k/kk	3h+k/kk	4h+k/kk	yht.
828	723	1473			2196

HUONEISTOALA KAI ASUNTO (m2)

KORTTELI	1h+k/kk	2h+k/kk	3h+k/kk	4h+k/kk
828	32,9	56,7		

VÄESTÖN KEHITYS IKÄRYHMITÄIN VUOSINA 1984-2008

	1984	1987	1990	1995	2000	2005	2008
0-6	4	4	3	0	2	1	1
7-15	5	2	0	1	1	2	1
16-18	2	0	0	0	1	0	1
19-64	40	48	35	31	38	44	44
65-74	8	7	4	3	5	4	2
75-84	7	5	8	6	2	3	5
85-*)	*)	2	2	4	4	1	2
yht.	66	68	52	45	53	55	56

*) vuonna 1984 ei tilastoitu erikseen yli 84 -vuotiaita. Ikäryhmä sisältyy tämän vuoden osalta edelliseen ikäryhmään.

ASUMISVÄLJYYDEN MUUTOS VUOSINA 1984-2008 (huoneistoala m2/asukas)

KORTTELI	1984	1987	1990	1995	2000	2005	2008
828	33,3	32,3	42,2	48,8	41,4	39,9	39,2

KORTTELI 829

TONTIT JA RAKENNUKSET

kortteli-nro	tontti-nro	kaava-merkintä	pinta-ala (m2)	rakennus-oikeus (m2)	rakennus-nro	rakennuksen tyyppi	kerros-luku	rak.-vuosi	asuntoja
829	1	AL	2545	2592	1	Kerrostalo	6	1962	42
					2	Talousrakennus			

ASUNNOT HUONEISTOLUVUN MUKAAN (LKM, %-OSUUS)

KORTTELI	1h+k/kk	2h+k/kk	3h+k/kk	4h+k/kk	yht.
829	12	24	6		42
	28,6 %	57,1 %	14,3 %		

HUONEISTOALA (m2)

KORTTELI	1h+k/kk	2h+k/kk	3h+k/kk	4h+k/kk	yht.
829	400	1325	499		2224

HUONEISTOALA KAI/ASUNTO (m2)

KORTTELI	1h+k/kk	2h+k/kk	3h+k/kk	4h+k/kk
829	33,3	55,2	83,2	

VÄESTÖN KEHITYS IKÄRYHMITÄIN VUOSINA 1984-2008

	1984	1987	1990	1995	2000	2005	2008
0-6	1	0	0	5	0	2	3
7-15	3	4	1	3	2	3	1
16-18	1	0	0	0	0	0	0
19-64	39	37	33	25	30	33	39
65-74	11	10	10	12	8	4	5
75-84	7	8	6	6	8	6	3
85-*)	*)	0	2	1	1	4	4
yht.	62	59	52	52	49	52	55

*) vuonna 1984 ei tilastoitu erikseen yli 84 -vuotiaita. Ikäryhmä sisältyy tämän vuoden osalta edelliseen ikäryhmään.

ASUMISVÄLJYYDEN MUUTOS VUOSINA 1984-2008 (huoneistoala m2/asukas)

KORTTELI	1984	1987	1990	1995	2000	2005	2008
829	35,9	37,7	42,8	42,8	45,4	42,8	40,4

KORTTELI 837

TONTIT JA RAKENNUKSET

kortteli-nro	tontti-nro	kaava-merkintä	pinta-ala (m2)	rakennus-oikeus (m2)	rakennus-nro	rakennuksen tyyppi	kerros-luku	rak.-vuosi	asuntoja
837	2	AK-17	21392	24900	1	Kerrostalo	7	1960	36
					2	Kerrostalo	7	1960	36
					3	Kerrostalo	7	1961	36
					4	Kerrostalo	7	1962	36
					5	Kerrostalo	7	1961	36
					6	Kerrostalo	7	1962	36
					7	Kerrostalo	7	1963	36
					8	Kerrostalo	7	1963	36
					9	Kerrostalo	6	1999	46
					10	Talousrakennus			
					11	Talousrakennus			
					12	Talousrakennus			
					13	Talousrakennus			
					14	Talousrakennus			
					15	Kulkuneuvojen suoja-ja huoltorak.			
					16	Kulkuneuvojen suoja-ja huoltorak.			

ASUNNOT HUONEISTOLUVUN MUKAAN (LKM, %-OSUUS)

KORTTELI	1h+k/kk	2h+k/kk	3h+k/kk	4h+k/kk	yht.
837	11	176	99	48	334
	3,3 %	52,7 %	29,6 %	14,4 %	

joista 1999 rakennetussa talossa (837-2-9)	yht.
11	46

KORTTELI 837

HUONEISTOALA (m2)

KORTTELI	1h+k/kk	2h+k/kk	3h+k/kk	4h+k/kk	yht.
837	457	8543	6928	4106	20034

joista 1999 rakennetussa talossa (837-2-9)					yht.
	457	1718			2175

HUONEISTOALA KA/ ASUNTO (m2)

KORTTELI	1h+k/kk	2h+k/kk	3h+k/kk	4h+k/kk
837	41,5	48,5	70,0	85,5

VÄESTÖN KEHITYS IKÄRYHMITÄIN VUOSINA 1984-2008

	1984	1987	1990	1995	2000**)	2005	2008
0-6	38	43	39	30	48	32	34
7-15	56	55	59	59	72	65	56
16-18	43	21	15	15	22	27	22
19-64	557	516	446	349	376	354	354
65-74	50	65	83	104	93	57	48
75-84	6	11	23	32	46	65	67
85-	*)	2	1	2	6	8	13
yht.	750	713	666	591	663	608	594

*) vuonna 1984 ei tilastoitu erikseen yli 84 -vuotiaita. Ikäryhmä sisältyy tämän vuoden osalta edelliseen ikäryhmään.

**) lisärakentaminen v. 1999, huoneistoalan lisäys 2175 m2

ASUMISVÄLJYYDEN MUUTOS VUOSINA 1984-2008 (huoneistoala m2/asukas)

KORTTELI	1984	1987	1990	1995	2000*)	2005	2008
837	23,8	25,0	26,8	30,2	30,2	32,9	33,7

*) lisärakentaminen v. 1999, huoneistoalan lisäys 2175 m2

KORTTELI 839

TONTIT JA RAKENNUKSET

kortteli-nro	tontti-nro	kaava-merkintä	pinta-ala (m2)	rakennus-oikeus (m2)	rakennus-nro	rakennuksen tyyppi	kerros-luku	rak.-vuosi	asuntoja
839	1	Y	19806	19806	1	Kahden asunnon	1	1965	2
					2	Ammatilliset oppilaitokset		1965	
					3	Talousrakennus			
	2	YU-3	13995	15000	1	Monitoimi -ja muut urh.hallit		2001	

ASUNNOT HUONEISTOLUVUN MUKAAN (LKM, %-OSUUS)

KORTTELI	1h+k/kk	2h+k/kk	3h+k/kk	4h+k/kk	yht.
839	1		1		2
	50,0 %		50,0 %		

HUONEISTOALA (m2)

KORTTELI	1h+k/kk	2h+k/kk	3h+k/kk	4h+k/kk	yht.
839	34		62		96

VÄESTÖN KEHITYS IKÄRYHMITÄIN VUOSINA 1984-2008

	1984	1987	1990	1995	2000	2005	2008
0-6	1	1	0	0	0	0	0
7-15	0	0	1	1	0	0	0
16-18	0	0	0	0	0	0	0
19-64	2	2	2	2	0	0	0
65-74	0	0	0	0	0	0	0
75-84	0	0	0	0	0	0	0
85-	*)	0	0	0	0	0	0
yht.	3	3	3	3	0	0	0

*) vuonna 1984 ei tilastoitu erikseen yli 84 -vuotiaita. Ikäryhmä sisältyy tämän vuoden osalta edelliseen ikäryhmään.

ASUMISVÄLJYYDEN MUUTOS VUOSINA 1984-2008 (huoneistoala m2/asukas)

KORTTELI	1984	1987	1990	1995	2000	2005	2008
839	32,0	32,0	32,0	32,0			

KORTTELI 842

TONTIT JA RAKENNUKSET

kortteli-nro	tontti-nro	kaava-merkintä	pinta-ala (m2)	rakennus-oikeus (m2)	rakennus-nro	rakennuksen tyyppi	kerros-luku	rak.-vuosi	asuntoja
842	1	YO	15388	12310	1	Peruskoulut, lukiot ja muut		1965	
					2	Talousrakennus			
	2	ALK	3230	3471	1	Kerrostalo	9	1966	45
	5	ALK	5130	6660	1	Kerrostalo	9	1964	54
					2	Kerrostalo	9	1964	54
	7	ALK	6188	6636	1	Kerrostalo	9	1965	45
					2	Kerrostalo	9	1965	36
	9	AK	1898	3085	1	Kerrostalo	9	1964	36
					2	Voimalaitosrakennus		2006	
	10	AK	3543	3715	1	Kerrostalo	8	2007	43

ASUNNOT HUONEISTOLUVUN MUKAAN (LKM, %-OSUUS)

KORTTELI	1h+k/kk	2h+k/kk	3h+k/kk	4h+k/kk	yht.
842	65	139	85	28	317
	20,5 %	43,8 %	26,8 %	8,8 %	

joista 2007 rakennetussa talossa (842-10-1)					yht.
6	15	12	10		43

KORTTELI 842

HUONEISTOALA (m2)

KORTTELI	1h+k/kk	2h+k/kk	3h+k/kk	4h+k/kk	yht.
842	2052	7494	5208	2418	17172

joista 2007 rakennetussa talossa (842-10-1)	yht.
261 911 873 923	2968

HUONEISTOALA KA/ ASUNTO (m2)

KORTTELI	1h+k/kk	2h+k/kk	3h+k/kk	4h+k/kk
842	31,6	53,9	61,3	86,4

VÄESTÖN KEHITYS IKÄRYHMITÄIN VUOSINA 1984-2008

	1984	1987	1990	1995	2000	2005	2008**)
0-6	37	26	31	32	29	16	15
7-15	29	29	28	24	24	25	23
16-18	14	13	7	9	10	12	13
19-64	340	297	291	241	243	243	289
65-74	51	62	68	58	61	43	53
75-84	33	36	30	36	39	44	52
85-	*)	3	9	11	7	9	15
yht.	504	466	464	411	413	392	460

*) vuonna 1984 ei tilastoitu erikseen yli 84 -vuotiaita. Ikäryhmä sisältyy tämän vuoden osalta edelliseen ikäryhmään.

**) lisärakentaminen v. 2007, huoneistoalan lisäys 2968 m2

ASUMISVÄLJYYDEN MUUTOS VUOSINA 1984-2008 (huoneistoala m2/asukas)

KORTTELI	1984	1987	1990	1995	2000	2005	2008*)
842	28,2	30,5	30,6	34,6	34,4	36,2	37,3

*) lisärakentaminen v. 2007, huoneistoalan lisäys 2968 m2